

Verksamhetsberättelse 2022 för Äldrenämnden

Handläggare
Eva-Lena Eirefelt
och Anders Håkansson
Telefon: 08-508 36 200

Till
Äldrenämnden
21 februari 2023

Verksamhetsberättelse 2022 för Äldrenämnden

Förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner årsredovisning med bokslut för 2022 och överlämnar den till kommunfullmäktige och stadens revisorer.

Äldrenämnden

Box 44

0850836200
08-508 36 200
aldreforvaltningen@stockholm.se
start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	7
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskknusaper är kort	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	13
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	27
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	27
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamhetens skiftande behov	28
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	30
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	30
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	31
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	33
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	33
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	34
Uppföljning av ekonomi	47
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	47
Investeringar	50
Analys av balansräkning.....	51

Särskilda redovisningar.....	53
Bedömning av nämndens interna kontroll	55
Systematiskt kvalitetsarbete.....	55
Övrigt	57

Bilagor

Bilaga 1: ÄN VB 2022

Bilaga 2: PM Digitalt stöd för hantering av avvikelser och klagomål ALD 2023-9

Bilaga 3: PM Kartläggning och förslag på grundbemanning vård- och omsorgsboende Dnr ALD 2022-247

Bilaga 4: PM Hemtjänst med inriktning nationella minoritetspråk Dnr ALD 2022-334

Bilaga 5: PM Kartläggning välfärdsteknik Dnr ALD 2022-379

Bilaga 6: PM Kartläggning av kompetens kring skydds- och begränsningsåtgärder DNR ALD 2022-375

Bilaga 7: Dataskyddsombudets årsrapport 2022

Bilaga 8: Utbildningar 2022

Bilaga 9: Nyckeltal 2022 Äldrenämnden

Bilaga 10: Prestationer Stockholms Trygghetsjour 2012- 2022

Bilaga 11: Uppföljning av intern kontroll 2022

Bilaga 12: Resultat- och balansräkning 2022

Sammanfattande analys

Äldreförvaltningen har under året arbetat i enlighet med kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål och med kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena samt nämndens egna mål. Förvaltningen gör bedömningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av nämndens verksamhetsplan i huvudsak har uppnåtts och genomförts under året.

Verksamhetsberättelsens disposition

Redogörelse för nämndens arbete för att nå målen beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Under det verksamhetsområdesmål där nämnden har flera nämndmål finns dessa som underrubriker. Aktiviteterna följs upp genom en kortfattad rapportering under respektive aktivitet. Uppdragen från budgeten har redovisats löpande under året och sammanställts som bilagor till tertialrapport 1 och 2. Resterande uppdrag redovisas som bilagor till verksamhetsberättelsen. Nedan följer en sammanfattning av vad som redovisas under målen för verksamhetsområdena indelat per inriktningsmål.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Äldreförvaltningens långsiktiga arbete för äldre som tillhör sårbara grupper har fortsatt under året, exempelvis äldre som lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa och/eller har en missbruksproblematik samt äldre som utsätts för våld i nära relation. Äldreförvaltningen möter äldre i vardagen dels genom teknikerna från Stockholms trygghetsjour som arbetar hemma hos de äldre dels genom inspektörer och observatörer som arbetar i verksamheterna.

Äldreförvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna fortsatt att utveckla arbetet med stöd till anhöriga.

Äldreförvaltningen har kompletterat ”Handlingsplan för suicidprevention inom äldreomsorgen 2021-2025” med ett utbildningsutbud till biståndshandläggare och till medarbetare i äldreomsorgens utförarverksamheter, både verksamheter i egen regi och privata utförare.

Ett pilotprojekt har genomförts under året på ett vård- och omsorgsboende för att utveckla individuella sociala aktiviteter. Medarbetarna har erbjudits utbildning i teamsamverkan, personcentrerade individuella aktiviteter och taktill stimulering. Därutöver utbildning i salutogent förhållningssätt, det vill säga fokus på faktorer som orsakar och vidmakthåller hälsa. Dagverksamheter har fått utbildning hur de kan arbeta vardagsrehabiliterande med inriktning fallprevention, mat och måltider och teamsamverkan.

Äldreförvaltningen har utbildat drygt 200 medarbetare på dagverksamheter och vård- och omsorgsboende i lågaffektivt bemötande.

Äldreförvaltningen har arrangerat ett inspirationsseminarium om mat, måltider och nutrition för chefer och medarbetare inom äldreomsorgen.

Äldreförvaltningen har genomfört en kartläggning och nulägesanalys av äldreomsorgens pågående omställning till God och nära vård. Underlaget ligger till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen i Stockholms stad.

Förmedling av platser till korttidsvård som hanteras av äldreförvaltningen har medfört en god överblick och en hög beläggningsgrad vid korttidsboende.

Utbytet av de 1500 analoga trygghetslarmen har följt plan och samtliga är utbytta. För ökad säkerhet har en kontinuitetsplan vid störningar och driftstopp vid larmmottagningen tagits fram.

Äldreförvaltningen har under året inlett arbetet med att utreda förutsättningarna för en bemanningsfunktion med tillsvidareanställd personal inom egen regi.

Under året har 35 vård- och omsorgsboenden, med inriktning profil (18 enheter) och somatik (17 enheter) observerats av förvaltningens kvalitetsobservatörer. Det har även genomförts 15 inspektioner hos utförare varav tolv på vård- och omsorgsboenden, en på servicehus, en hos utförare av hemtjänst och en på dagverksamhet. Generellt visade resultaten att personalen hade ett stort engagemang i sitt arbete och en lyhördhet för de äldre.

Under hösten har arbetsformerna för att ta fram en sammanhållen digitaliseringsplan förankrats inom berörda fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar. Arbetet i forumen startas upp efter årsskiftet.

Åtgärder har vidtagits för att i samråd med stadsdelsförvaltningarna implementera plan för att säkerställa äldreomsorg för förvaltningsområdet finska, meänkieli och samiska där behov finns.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen har arbetat med flera digitaliseringsprojekt inom äldreomsorgen. Privata utförare är viktiga samarbetspartner i flertalet av dessa projekt. Ett exempel är införandet av nyckelfri hemtjänst som är ett projekt som sträcker sig över tre år och där förvaltningen samarbetar med flera utförare.

Äldreförvaltningen har samordnat den stadsövergripande boendeplanen för 2023 med utblick mot 2040. Arbetet har skett i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa, stadsdelsförvaltningarna, stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret.

När etableringsförfrågningar från privata utförare av nya vård- och omsorgsboenden inkommer arbetar staden med dem utifrån de stadsövergripande etableringskedjorna.

Under 2022 har en arbetsgrupp bestående av tre syn- och hörselinstruktörer och två representanter från äldreförvaltningen har tagit fram ett gemensamt digitalt utbildningsmaterial kring syn och hörsel.

Förvaltningen har fortsatt följa de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter i överensstämmelse med Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och handlingsplanen för ett fossilfritt Stockholm 2040.

En första version av webbplats Senior i Stockholm har publicerats. Webbplatsen kompletterar den sedan tidigare befintliga webbplatsen om äldreomsorg med innehåll om bland annat hälsa och hållbar livsstil, kalendarium med aktiviteter, information om träffpunkter och mötesplatser.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Äldreförvaltningen har haft fortsatt samarbete med stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret för att säkerställa den strategiska kompetensförsörjningen. Förvaltningen anordnar årligen ett antal utbildningar i syfte att stärka kompetensen inom äldreomsorgen och ge medarbetarna förutsättningar för att klara sitt arbete med hög kvalitet och säkerhet för de äldre.

De språkstödande insatserna i form av verksamhetsförlagd utbildning har pågått under året. Det innebär att SFI-lärare kommer ut till enheterna och genomför en verksamhetsförlagd undervisning.

Äldreförvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen fortsatt ge stöd till och stärkt stadsdelsförvaltningarna i arbetet enligt handlingsplanen, exempelvis genom att arrangera ett antal övergripande workshoppar rörande arbetet i sin helhet, jämställdhet, fördjupad samverkan med akademi samt otillåten påverkan, hot och våld mot tjänstepersoner.

Förvaltningen har tillsammans med idrottsförvaltningen medverkat på seniordagen i Kungsträdgården samt på Seniormässan för att informera om fysiskt aktivitet, mat och måltider.

Äldreförvaltningen har under året arbetat intensivt med införandet av nyckelfri hemtjänst. Under 2022 har hemtjänster i stadsdelarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Skarpnäck och Hägersten-Älvsjö börjat använda de digitala nycklarna som på sikt ska ersätta den manuella nyckelhanteringen.

Äldreförvaltningen har ingått i en arbetsgrupp med syfte att ta fram förslag på en verksamhetsnära förvaltning av objekt Sociala system.

Upphandling av privata utförare inom valfrihetssystemet har genomförts enligt angiven tidsplan.

Äldrenämndens budget för år 2022 uppgår till 341,1 mnkr i kostnader och 80,2 mnkr i intäkter vilket motsvarar en nettobudget om 260,9 mnkr. Resultatet visar ett överskott om 7,7 mnkr.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att samtliga mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundar sig även på att flertalet av de uppdrag som förvaltningen har utfört för att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen har genomförts. Hur nämnden har bidragit till att uppnå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att tre av fyra KF-indikatorer har uppnåtts under året samt att nämndmålet har uppnåtts.

Förvaltningen har under året samarbetat med arbetsmarknadsförvaltningen och stadsledningskontoret för att hitta vägar in i äldreomsorgen för de som står utanför arbete. Under hösten deltog representanter från äldreförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, stadsledningskontoret samt från vård- och omsorgscollege i två workshoppar och flera möten för att undersöka möjligheterna för ett gemensamt ESF-projekt kring kompetensförsörjning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	2			0	2 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
Analys Äldreförvaltningen har tagit emot två ungdomar som har arbetat på höstlovet.							
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	0			0	0 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
Analys Förvaltningens arbetsuppgifter består till övervägande delen av strategiska uppgifter eller myndighetsutövning som inte kan betecknas vara av rutinmässig art. Det skulle kräva mycket handledning av befintlig personal till en person som saknar erfarenheter av förvaltningens uppgifter. Med hänvisning till detta har äldreförvaltningen inte haft någon Stockholmsjobsanställning inom förvaltningen.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	1			2	2	Tas fram av nämnd	VB 2022
Analys Under höstterminen har förvaltningen tagit emot en student från socialhögskolan. Förvaltningen erbjöd en praktikplats inför vårterminen 2022 men lärosätet hade ingen praktikant att tilldela.							
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st			0 st	0 st	9 000 st	VB 2022
Analys Enligt stadens anvisningar för indikatorn är det den nämnd som finansierar kostnaden för feriearbetare som ska ange antalet under denna indikator. Med anledning av detta är förvaltningens årsmål och utfall 0.							

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att fler personer är självförsörjande samt att nya medarbetare attraheras till verksamheten

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen bidrar äldreförvaltningen till att fler personer blir självförsörjande. För att nya medarbetare ska attraheras till verksamheten tillhandahåller förvaltningen praktikplatser för högskolestuderande.

Förväntat resultat

- Fler personer utanför arbetsmarknaden får genom utbildning möjlighet till arbete inom äldreomsorgen.
- Tillhandahålla praktikplatser för högskolestuderande på äldreförvaltningen.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att KF-aktiviteten har genomförts och nämndmålet har uppnåtts.

Våld i nära relation

Äldreförvaltningens arbete med att motverka våld i nära relationer har fortsatt under 2022. Förvaltningen har anordnat digitala nätverksträffar för kunskapsutbyte och informationsspridning för biståndshandläggare. Fokus under nätverksträffarna har varit evidensbaserat arbete och betydelsen av lokala rutiner i arbetet med våld i nära relationer. Under året har äldreförvaltningen erbjudit stadens utförare både i egen och privat regi, förebyggande verksamheter och biståndshandläggare att gå utbildning på tre högskolepoäng om våld i nära relation mot äldre. Stadens biståndshandläggare har under året även fått möjlighet att gå en heldagsföreläsning om våld i nära relationer mot äldre med fokus på bland annat socialtjänstens ansvar och socialarbetares handlingsutrymme. Äldrecentrum har under året författat en rapport om testet av frågeformuläret REAGERA-S som åtta stadsdelsförvaltningar deltagit i. REAGERA-S är ett screening- och självskattningsinstrument som har utvecklats av forskare vid Linköpings universitet för att upptäcka våldsutsatthet bland äldre personer.

Vid misstanke om våld i nära relationer har förvaltningen en rutin för bemötande, handläggning och stödjande arbetsmetoder. Rutinen är väl känd av medarbetare och ingår i introduktionspaketet. Ett systematiskt förbättringsarbete pågår kontinuerligt genom uppföljning av tidigare handläggning.

Arbete mot välfärdsbrott

Arbetet mot välfärdsbrott har fortsatt enligt planering. Äldreförvaltningen kan konstatera att såväl nya metoder för att genomföra välfärdsbrott som att upptäcka dessa utvecklas. Det innebär bland annat att mer tid och resurser krävs för att upprätthålla och utveckla en god och effektiv kontroll. Under sensommaren/hösten påbörjades en särskild satsning på att granska utförare med höga vinstmarginaler för att se vad det är som genererar vinstmarginalerna. Uppdraget pågår fortfarande och genomförs i två steg. Steg ett har bestått av att granska samtliga utförare utifrån ett antal nyckeltal som är relevanta för att bedöma risk. Steg två påbörjades i september 2022 och innebär en fördjupad granskning av ett antal utförare som påbörjas nu under december.

Brott mot äldre

Förvaltningen har vid fyra tillfällen genomfört annonsering i lokaltidningarnas tryckta utgåvor om hur äldre kan upptäcka och skydda sig mot bedragare samt hur de ska gå tillväga om de blivit utsatta för brott. Annonseringen har skett i samarbete med polisen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishantering av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningen har arbetat vidare med sin beredskapsplanering. Erfarenheterna från pandemin har arbetats in i beredskapsplaneringen och förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys. Under året har alla medarbetare på äldreförvaltningen genomgått grundläggande utbildning för att kunna arbeta med kris och beredskap och förvaltningsledningen har övat. Ett 15-tal medarbetare har fått utbildning i stabsarbete i syfte att kunna leda förvaltningens krisledning. Under ledning av			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
stadsledningskontoret deltog äldreförvaltningen tillsammans med ett antal utpekade förvaltningar och bolag i planering och genomförande av en gemensam krisövning.			

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till trygghetsskapande åtgärder

 Uppfylls helt

Beskrivning

Tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och stadsdelsförvaltningarna ska äldreförvaltningen samordna arbetet för att stoppa brott mot äldre. Äldreförvaltningen bidrar till stadens trygghetsskapande arbete genom stadsövergripande utbildning och samverkan. Tryggheten är vidare en viktig jämställdhetsfråga. En förstärkning av skyddet för den som utsätts för våld i nära relationer ska fortsätta. Såväl invånare som medarbetare ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Förväntat resultat

- Färre äldre utsätts för brott, bedrägerier och våld.
- Äldreomsorgens medarbetare har kunskap i att upptäcka och förebygga våld i nära relation.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet och aktiviteten har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Äldrenämndens arbete för äldre som utsätts för våld i nära relation ska fortgå	2019-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningen har fortsatt utveckla arbetet mot våld i nära relationer genom att bland annat anordna utbildningar för äldreomsorgens verksamheter.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att KF-aktiviteterna har genomförts och nämndmålet har uppnåtts.

Psykisk hälsa

Psykisk ohälsa är ett folkhälsoproblem som förutom omfattande psykiskt lidande och försämrad hälsa kan leda till suicid. Under 2022 har äldreförvaltningen kompletterat ”Handlingsplan för suicidprevention inom äldreomsorgen 2021-2025” med ett utbildningsutbud till biståndshandläggare och till medarbetare i äldreomsorgens utförarverksamheter, både verksamheter i egen regi och privata utförare. Äldreförvaltningen har även erbjudit en digital utbildning på tre högskolepoäng för stadens medarbetare kring äldre och psykisk ohälsa. Under hösten 2022 har medarbetare inom äldreomsorgens utförarverksamheter bjudits in till att delta i två heldagsföreläsningar om psykisk ohälsa hos äldre. Privata utförare har genom stimulansmedel kunnat köpa in utbildningsmaterial till Psyk-E bas senior som är en webbutbildning för personer som i sitt arbete möter självmordsbenägna människor.

Äldreförvaltningen har fortsatt att medverka i Riksförbundet Hjärnkolls projekt "Vi pratar om livet – män 70+" tillsammans med Enskede-Årsta-Vantörs och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar. Det övergripande syftet med projektet är att bidra till att minska suicid bland äldre män. Projektet avslutades med en nationell konferens där medverkande i projektet delade med sig av sina perspektiv, kunskaper och erfarenheter från projektet.

Insatser till äldre personer som tillhör sårbara grupper

Äldreförvaltningens långsiktiga arbete för äldre som tillhör sårbara grupper har fortsatt under året. Bland annat har äldreförvaltningen under våren 2022 skickat ut en enkät till stadens beställarenheter med syfte att få kännedom om hur insatser till äldre som tillhör sårbara grupper kan utvecklas och hur beställarenheterna säkerställer att sårbara äldre nås av lämpliga insatser. Det framkom bland annat att socialtjänstens åldersuppdelning missgynnar äldre som tillhör sårbara grupper eftersom specialkompetens om missbruk och hemlöshet finns på andra enheter och inte inom äldreomsorgen. Vidare beskrivs det att intern och extern samverkan är det som säkerställer att även de som fyllt 65 år får tillgång till rätt stöd och hjälp.

Äldre personer som lever i hemlöshet

För att den enskildes behov ska kunna tillgodoses ur ett helhetsperspektiv har äldreförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen arbetat för att stärka samverkan och samhandläggning mellan stadsdelsförvaltningarnas verksamhetsområden. Ett konkret resultat är ett processtöd för intern samverkan avseende hemlöshet och en vägledning för vräkningsförebyggande arbete avseende personer över 65 år. Förvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen påbörjat en kartläggning av samverkan med SHIS Bostäder och äldrelotsar för personer som är 65 år eller äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa.

Ledningssystem

Utifrån dialog med stadsdelsförvaltningarna och en genomförd enkät har socialförvaltningen och äldreförvaltningen kartlagt nuläge och utvecklingsbehov inom nuvarande system. Med utgångspunkt i de behov som identifierats har förvaltningarna lämnat förslag dels om att uppdatera och utveckla kvalitetsledningsmodulen i ILS-webb dels om en integration mellan modulen och processkartläggningsverktyget 2c8. Integrationen syftar till att stärka förvaltningarnas förutsättningar att arbeta systematiskt med kvalitet. Socialförvaltningen och äldreförvaltningen för diskussioner med objekt ILS på SLK och stödfunktionen på SLK-IT kring integrationen och på vilket sätt den kan genomföras. Förvaltningen behöver utreda närmare hur det kan ske i förhållande till stadens IT-infrastruktur och även se till ansvarsfrågan när det gäller relationen mellan verksamhet och teknik.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram ett processtöd för intern samverkan i frågor som rör äldre personer som lever i hemlöshet	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningen har fortsatt samarbetet med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna för att utveckla arbetet med personer över 65 år som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Flera workshoppar har genomförts och ett processtöd för intern samverkan avseende hemlöshet och en vägledning för vråkningsförebyggande arbete avseende personer över 65 år har tagits fram.			
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna samordna och utveckla socialtjänstens och äldreomsorgens arbete med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 för att bidra till en likställighet i staden, bland annat genom ett ägandeskap av frågan i ILS-webb	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningen har i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen kartlagt nuläge och utvecklingsbehov inom nuvarande system. Med utgångspunkt i de behov som identifierats har förslag lämnats om att uppdatera och utveckla kvalitetsledningsmodulen i ILS-webb samt att integrera modulen och processkartläggningsverktyget 2c8. Integrationen syftar till att stärka förvaltningarnas förutsättningar att arbeta systematiskt med kvalitet.			

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och stödjande insatser till äldre som tillhör sårbara grupper

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom samverkan, förebyggande insatser och utbildning för medarbetare finns beredskap för att tillgodose nya, sårbara eller mindre kända målgruppers särskilda behov inom äldreomsorgen. Stockholms Trygghetsjour ansvarar för rådgivning, stöd och myndighetsövning för all äldreomsorg i staden under jourtid. Myndighetsutövningen ska vara rättssäker och likställd där det är samsyn kring handläggningen för att se till den enskildes behov ur ett helhetsperspektiv oavsett kön.

Förväntat resultat

- Äldre som tillhör sårbara grupper erbjuds stöd och har jämlika livsvillkor.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att 24 av 25 KF-aktiviteter har genomförts samt att nämndmålet har uppnåtts.

God och nära vård

Äldreförvaltningen har genomfört en kartläggning och nulägesanalys av äldreomsorgens pågående omställning till God och nära vård. Underlaget ligger till en grund för det fortsatta utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen i Stockholms stad. Äldreförvaltningen har även deltagit vid nätverksträffar gällande God och nära vård som leds av Storsthlm.

Palliativ vård

Äldrecentrum har på uppdrag av äldreförvaltningen genomfört en studie för att följa upp implementeringen av samtalsverktyget DöBra-korten och broschyren om hur man använder korten.

Äldrecentrum konstaterade i sin studie ”Ett proaktivt palliativt förhållningssätt på särskilda boenden i Stockholms Stad - reflektioner om implementering” (2022) att det behövs ett antal satsningar för att lyckas med implementering av verktygen. En sådan satsning skulle kunna vara att stärka kompetensen för att leda implementering hos dem som får ansvaret för att införa dessa processer, ofta chefer och legitimerad personal. Det kan även betyda att en plan behöver tas fram för uppföljning av konkreta implementeringsplaner där palliativa ombud bör ha en tydlig roll och ett tydligt mandat.

Äldreförvaltningen har i samverkan med stadsdelsförvaltningarnas avdelningschefer inom äldreomsorgen, MAS och MAR påbörjat ett arbete för att nå en samsyn kring vad som är likställig hälso- och sjukvård och prioriterade frågor inom hälso- och sjukvård i staden. Exempel på utvecklingsområden som identifierades var att skapa tydliga ledningsstrukturer och processer samt samverkansorganisationer för hälso- och sjukvården inom staden, tydliggöra uppdrag, arbetsuppgifter och ansvarsområden på ett likvärdigt sätt mellan stadsdelarna när det gäller hälso- och sjukvård på särskilt boende (SÄBO) samt att i samverkan med regionen tydliggöra hälso- och sjukvårds-ansvaret på SÄBO.

Huvudöverenskommelsen om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg. (HÖK)

Äldreförvaltningen har deltagit i workshoppar anordnade av StorSthlm och Region Stockholm. Syftet var att konkretisera organisation och arbetsformer för att göra realitet av överenskommelsen som antogs av kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm under hösten 2022.

Äldreförvaltningen har deltagit i Region Stockholms workshop i syfte att göra en översyn av avtal och uppdrag för vårdvalet Läkarsatser i särskilt boende för äldre.

Arbetet utmynnade i en rapport som bland annat tog upp att allt fler individer som flyttar in och bor på SÄBO har ett mer omfattande sjukvårdsbehov. Det ställer krav på utökade medicinska insatser, något som behöver mötas upp gemensamt av region och kommuner. Det framkom också att den gemensamma hälso- och sjukvårdsinsatsen som utförs av region och kommuner i högre utsträckning behöver utgå från den enskildes behov, med ett stärkt teamarbete mellan involverade parter/yrkeskategorier. För säkerställa att den övergripande målsättningen om att stärka kontinuitet, förbättra medicinskt omhändertagande och öka jämlikheten behöver en tydlig struktur för uppföljning tas fram.

Utbildningsplan för äldreomsorgen

Arbetet med att ta fram planen har visat att det saknas underlag för att få fram siffror på hur många medarbetare som behöver utbildning och i vilka delar de behöver utbildning. Därför har förvaltningen tagit fram en metod för att få fram rätt underlag för att kunna sammanställa utbildningsbehovet för tillsvidareanställda inom verksamhet i egen regi. Metoden bygger på två delar: Kompetensinventering av betyg och stadens kompetensförsörjningsplaner. Kompetensinventering av betyg påbörjades under hösten 2022 Där registreras varje medarbetares kompetensnivå i lönesystemet vilket gör det lätt att få fram statistik på hur många som har utbildning och vilken utbildning de har. Stadens kompetensförsörjningsplaner kan beskriva kompetensförsörjningsbehovet ända ner på medarbetarnivå. Den dokumentationen, tillsammans med en prioritering av hur många medarbetare som kan utbilda sig i de olika kategorierna som behövs, kommer sedan att utgöra grunden för utbildningsplanen.

Kompetensinventering har också gett en större kunskap om hur utbildningsbehovet av undersköterskor ser ut inför regleringen om skyddad yrkestitel vars övergångsfas startar 1 juli 2023.

Stöd till anhöriga

Äldreförvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna fortsatt att utveckla arbetet med stöd till anhöriga. Uppdraget att implementera programmet för stöd till anhöriga har genomförts enligt plan i samarbete med socialförvaltningen. En konferens har anordnats i syfte att dels sprida programmet dels för att dela kunskap och erfarenhet om stöd till anhöriga. Konferensen riktade sig till alla medarbetare och chefer i Stockholms stad. En ny broschyr om stöd till anhöriga har tagits fram och inkluderar de målgrupper som tillkommit. Äldreomsorgens webbplats har uppdaterats och utvecklats i syfte

att tillhandahålla lättillgänglig information om stöd till anhöriga, bland annat genom en informationsfilm. Ett särskilt budgetuppdrag om att ta fram funktionsbeskrivningar för anhörigkonsulenternas uppdrag har genomförts i samverkan med stadsdelsförvaltningarna.

Personliga ombud

Under året har äldreförvaltningen haft ett fortsatt uppdrag att stärka tillgången till personliga ombud för äldre med psykisk funktionsnedsättning. Detta genom att inventera behovet av personliga ombud, se över organiseringen och uppmärksamma målgruppens behov i förhållande till var verksamheten med personligt ombud kan erbjuda och vad personligt ombud kan hjälpa den enskilde vidare till. En enkätundersökning genomfördes under våren 2022. Resultatet visade att arbetet med att stärka tillgången till personligt ombud behöver fortsätta bland annat genom att få till en fungerande samverkan mellan äldreomsorgens beställarenheter och de personliga ombuden. Informationen om de personliga ombudens uppdrag behöver också förtydligas.

Aktuella hälso- och sjukvårdsfrågor

Under hösten har implementeringen av det nya IT-systemet Lifecare SP fortsatt enligt plan och det driftsattes den 19 oktober 2022. Lifecare SP ska bidra till en trygg och säker utskrivningsprocess för den enskilde. Äldreförvaltningen har under året anordnat fyra nätverksträffar för representanter från beställarenheterna i stadsdelsförvaltningarna i syfte att utveckla kommunens arbetssätt och öka följsamheten till rutiner och riktlinjer kopplade till lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Vid nätverksträffarna presenteras regionens och kommunens pågående arbete. Nätverksmötet är ett dialogforum där deltagarna diskuterar lösningar, erfarenheter och utmaningar. Under hösten har en kartläggning av avvikelser kopplade till LUS-processen (utskrivning från slutenvård) genomförts. Kartläggningen har lyft beställarenheternas upplevelser kring utvecklingsområden och även varit grund för samverkan med Region Stockholm och kommunförbundet Storsthlm.

Minska social isolering

Äldreförvaltningen har tagit emot ansökningar och fördelat statliga medel för att minska ensamheten bland äldre. Sammanlagt fördelades 42 miljoner kronor till beställarenheter, hemtjänstenheter, vård- och omsorgsboenden, servicehus samt förebyggande enheter. År 2022 var det tredje och sista året för statsbidraget för att motverka ensamhet och utveckling inom demensområdet. Större möjligheter att erbjuda social samvaro, uppsökande verksamhet och kompetensutveckling inom demensområdet är några exempel på vad medlen har sökt för.

För att utveckla individuella sociala aktiviteter har ett pilotprojekt genomförts vid ett av stadens vård- och omsorgsboenden. Medarbetarna erbjöds utbildning i salutogent förhållningssätt, teamsamverkan, personcentrerade individuella aktiviteter och taktill stimulering.

Vårdjur

Förvaltningen har fördelat en miljon kronor till stadsdelsförvaltningarna till insatser för

attstimulera till fler vårdjur i verksamheten. Stadsdelsförvaltningarna har använt medlen till besökshundar, besök av häst, alpackor, kaniner, marsvin och höns. Flera har också inlett ett samarbete med 4H-gårdar och Skansen.

Förebyggande och rehabiliterande insatser

Medarbetare på dagverksamheter har fått utbildning i hur de kan arbeta vardagsrehabiliterande med inriktning fallprevention, mat och måltider och teamsamverkan.

En webbaserad introduktionsutbildning för nyanställd baspersonal inom hemtjänst och särskilda boenden har publicerats på intranätet under året. En del av utbildningen lyfter vikten av betydelsen av och vinsterna med att arbeta med ett vardagsrehabiliterande förhållningssätt.

Nationella minoriteter

Den faktiska efterfrågan av äldreomsorgens insatser på minoritetsspråk och utformningen av särskild hemtjänstgrupp med inriktning på nationella minoritetsspråk har utretts och redovisats i ett PM. Ett stadsgemensamt verktyg för att löpande mäta efterfrågan av insatser på samtliga minoritetsspråk har tagits fram. Enligt stadsdelsförvaltningarnas beställarenheter är efterfrågan av äldreomsorg på minoritetsspråk överlag låg, inom vissa språk och insatser obefintlig. Under år 2022 har ingen beställarenhet rapporterat efterfrågan på något minoritetsspråk.

Allmän information om minoriteternas rättigheter har intensifierats bland annat har staden uppdaterat sin webbsida. För att på ett likvärdigt sätt informera om minoriteternas rättigheter vid det tillfälle då den enskilde ansöker om äldreomsorg har utbildningsinsatser genomförts och en folder har tagits fram.

I dagsläget kan staden erbjuda vård- och omsorgsboende i privat regi med finsk inriktning.

Specialiserade hemtjänstgrupper

Under året har 72 specialiserade hemtjänstgrupper fått medel som stöd att arbeta i sin grupp. I det arbetet ingår att ha en samordnare för arbetet, att ha schemalagd reflektion och att ha ett pågående utvecklingsarbete med avsatt tid för kompetensutveckling samt att närvara på nätverksträffar. Äldreförvaltningen har arrangerat nätverksträffar under året med tema vardagsrehabilitering och tidigt stöd efter demensdiagnos. I uppdraget om multiprofessionellt arbetssätt har tolv beställarenheter sökt och fått medel. Förvaltningen har arrangerat en föreläsning tillsammans med Socialstyrelsen med temat Beslutsfattande och samtyckesfrågor vid demenssjukdom.

Handlingsplan för en stadsgemensam basnivå för hälsofrämjande, förebyggande och uppsökande arbete

Äldreförvaltningen har i samverkan med idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarnas förebyggande verksamheter tagit fram en handlingsplan för en stadsgemensam basnivå för hälsofrämjande, förebyggande och uppsökande arbete. De områden som lyfts fram är samverkan, delaktighet och inkludering, mat och måltider, fysisk aktivitet, social gemenskap, uppsökande arbete samt kommunikation och information.

Äldreförvaltningen har fortsatt att stödja stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med att utveckla de förebyggande verksamheterna genom att erbjuda nätverksträffar. Teman på nätverksträffar har varit handlingsplanen och stöd till samtalsledare för grupper med nydiagnostiserade personer med demenssjukdom. För att stärka samverkan och motverka ensamhet hos seniorer har de förebyggande verksamheterna kunnat söka medel för att genomföra gemensamma hälsoaktiviteter tillsammans med de lokala simhallarna.

Tidigt stöd efter demensdiagnos

Tre stadsdelsförvaltningar har startat eller planerar att starta samtalsgrupper för att ge möjlighet för personer som nyligen fått en demensdiagnos att träffa andra i samma situation. Äldreförvaltningen har i samverkan med socialförvaltningen, Svenskt Demenscentrum, Stiftelsen Silviahemmet, Kognitiva mottagningen och Stockholms demensförening hållit en temadag för dagverksamheter, specialiserade hemtjänstgrupper, anhörigstödjare och biståndshandläggare om ämnet.

Öka kunskapen om och säkerställa ett gott bemötande av HBTQI-personer

Förvaltningen har tagit fram en webbutbildning för att öka kunskapen om äldre HBTQI-personer. Utbildningen publicerades i december på äldreförvaltningens utbildningsplattform och ska spridas under år 2023.

Kultur och hälsa

Representanter från olika inriktningar inom äldreomsorg har i en referensgrupp tillsammans med museipedagoger från Medeltidsmuseet och Stadsmuseet tagit fram ett koncept för spridning av digitalt material. Ett antal korta filmer har tagits fram utifrån de två museernas samlingar. Filmerna kompletteras med ett vägledningsmaterial. Utifrån verksamhetsområde och målgrupp kan medarbetare inom äldreomsorgen använda det framtagna materialet som stöd i arbetet med att anordna kulturaktiviteter.

Arbetet med äldreförvaltningens och kulturförvaltningens gemensamma kulturmodell har påbörjats. Förvaltningen har arrangerat en kurs för medarbetare om kultur och hälsa som syftar till att öka kunskapen om kulturens betydelse för hälsan samt att ge praktiska färdigheter att planera, genomföra och utvärdera.

Utveckla arbetet med reflektionstid för personal inom hemtjänsten

Resultatet från Stiftelsen Äldrecentrum och äldreförvaltningens gemensamma kartläggning om reflektion (2021) visade att deltagande reflektionsledare och deras chefer ansåg att reflektion kan medföra en bättre sammanhållning, stärkt teamkänsla, utveckling i yrkesrollen och därmed en förbättrad arbetsmiljö. Förvaltningen har arrangerat ytterligare en kurs under hösten där 20 nya reflektionsledare från hemtjänst och servicehus utbildades.

Kompetensutveckling inom demenssjukdomar och geriatrisk specialistkompetens

Förvaltningen har utbildat drygt 200 medarbetare på dagverksamheter och vård- och omsorgsboenden i lågaffektivt bemötande.

Specialiserade hemtjänstgrupper har fått medel som ett stöd i sitt arbete med att Stjärnmärka eller Silviahems-certifiera sig. Under året har äldreförvaltningen i samarbete med andra utbildare anordnat och genomfört BPSD-administratörsutbildningar.

Förvaltningen har arrangerat högskoleutbildning för hälso- och sjukvårdspersonal och Silviasystrar om smärta och smärtlindring hos äldre personer.

Fixartjänster

En stadsövergripande beskrivning av vad fixartjänster ska innehålla och erbjuda har tagits fram i samarbete med stadsdelsförvaltningarna under året. Förutom att innehållet är mer likvärdigt har även åldern då seniorer har rätt till tjänsten justerats från 75 till 68 år. Äldreförvaltningen har genomfört nätverksträffar för fixare under året.

Mat och måltider

Äldreförvaltningen har arrangerat ett inspirationsseminarium om mat, måltider och nutrition för chefer och medarbetare inom äldreomsorgen. Deltagarna fick bland annat kunskapspåfyllning om hur de kan skapa en aptitretande måltidsmiljö och verksamheterna berättade om goda exempel som att skapa gemenskap, tillaga mellanmål och anpassade dukningar. Förvaltningen presenterade även mat och måltidspolicyn för deltagarna.

Stadens vård- och omsorgsboenden har fortsatt att registrera nattfasta, måltidsobservationer och matsvinn i systemet för integrerad ledning och styrning, ILS. Förvaltningen har påbörjat ett arbete för att ta fram digitala checklistor för att kvalitetssäkra måltidsmiljön.

Äldreförvaltningen har tagit fram en broschyr som heter "Goda måltider till vardag och fest". Den vänder sig till medarbetare på vård- och omsorgsboenden, servicehus och på dagverksamheter. Broschyren kan även inspirera hemtjänsten.

Matlyftet 2022

Matlyftet har haft som mål att motverka undernäring och social isolering. Förvaltningen har fördelat 10,2 miljoner kronor till stadsdelsförvaltningarna för projekt och aktiviteter på vård- och omsorgsboende, servicehus, hemtjänst eller förebyggande enheter. Medel har bland annat använts till projekt som "Kompislunch" där två seniorer parades ihop för att knyta nya sociala kontakter, "Kvällsöppet på Förebyggandeenheten" där de arrangerade flera kvällstematräffar varav en av träffarna var tillsammans med senior och ungdomar och "Mellanmålsprojekt" där personalen tillagade mellanmål och boende fick provsmaka för att ta fram en mellanmålsmeny.

Egenanställd bemanningspersonal

Äldreförvaltningen har under året påbörjat utredningen av förutsättningarna för en bemanningsfunktion med tillsvidareanställd personal inom egen regi. Uppdraget har även syftat till att stödja stadsdelsförvaltningarnas arbete med att minska andelen timavlönade inom äldreomsorgen. Äldreförvaltningen har genomfört en enkätundersökning och intervjuer med avdelningschefer och utförarchef, inhämtat kunskap och erfarenheter från andra kommuner med bemanningsfunktioner samt eftersökt forskning och utvärderingar inom området. Under

utredningens gång har ett flertal aspekter uppmärksammats som fortsatt behöver granskas. Fortsatt utredning behöver väga in förutsättningar gällande organisation, personal, ekonomi och kvalitet. I samverkan med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna kommer arbetet och utredningen fortgå under 2023.

Hantering av enskildas privata medel inom äldreomsorgen

I samverkan med stadsdelsförvaltningarna, överförmyndarförvaltningen och stadsledningskontoret har äldreförvaltningen under 2022 utrett frågan om en effektiv och säker hantering och redovisning av enskildas privata medel inom äldreomsorgen. I utredningen framkom olika faktorer som försvårar hanteringen och då framför allt bankernas kortvillkor som begränsar möjligheten att använda någon annans butikskort eller kontokort. Utifrån dessa omständigheter föreslog äldreförvaltningen inte några stadsgemensamma rutiner. I stället lämnade äldreförvaltningen rekommendationer på vilka aspekter som bör ingå i utförarnas rutiner för att göra hanteringen och redovisningen av enskildas privata medel mer säker.

Äldre direkt

Äldreförvaltningen har under året i samarbete med serviceförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna utrett äldre direkt som en väg in till äldreomsorgen för alla Stockholms äldre.

Äldreförvaltningen anser att det är viktigt att stadens medborgare får en så kompetent och snabb vägledning som möjligt. Det finns flera vinster med att ha en central funktion för detta, framförallt för okända ärenden och för frågor som inte behöver besvaras av en biståndshandläggare. För kända ärenden kan Äldre direkt som en väg in bidra till att kontakten fördröjs för den enskilde som vill komma i kontakt med "sin" biståndshandläggare eller har frågor som avser myndighetsutövning. Äldreförvaltningen anser att varje beställarenhet ska ges fortsatt möjlighet att själva avgöra i vilken omfattning de ska använda Äldre direkt. Äldreförvaltningen rekommenderar att beställarenheterna följer upp medborgarnas upplevelse av kontakten med beställarenheten för att kunna säkerställa att deras arbetssätt möter medborgarnas behov i så stor utsträckning som möjligt.

Anvisningar för beställning och genomförandeplan för hemtjänst (ramtid)

Vid de fortsatta inspektioner som äldreförvaltningen har genomfört på beställarenheter under året har det framkommit att det finns ytterligare generella stöddokument med lokala schabloner som helt eller delvis avviker från de stadsgemensamma. Detta riskerar att påverka likställigheten vid biståndsbedömning av hemtjänstinsatser samt leda till att arbetssättet med ramtid inte fungerar som det är tänkt. Äldreförvaltningen har mot den bakgrunden fört en dialog med stadsdelsförvaltningarnas beställarchefer och under hösten har äldreförvaltningen även återupptagit besöken hos beställarenheterna för att föra en dialog om ramtid och intentionerna med anvisningarna för beställning av hemtjänst.

Förmedling av korttidsplatser

Förmedling av platser till korttidsvård som hanteras av äldreförvaltningen har medfört en god

överblick och en hög beläggningsgrad vid korttidsboende. Efterfrågan på de korttidsplatser som staden har till förfogande är stor. Dialog sker kontinuerligt med stadsdelsförvaltningarna för att anpassa antalet platser efter behov.

Effektiv handläggning och installation av trygghetslarm

Handläggarna för trygghetslarm har under året genomgått en utbildning i handläggning och dokumentation. I Paraplyet har nya funktioner tagits fram som underlättar handläggningen. Detta har lett till nya, säkrare och effektivare arbets sätt.

Information och blanketter om hanteringen kring trygghetslarm har uppdaterats och gjorts tydligare.

I skyndsamma ärenden installeras trygghetslarmet enligt kundens önskemål oftast inom ett dygn från inkommen anmälan. I ärenden som är mindre skyndsamma installeras trygghetslarmet inom en veckas tid, beroende på när kunden är tillgänglig.

Trygg larmmottagning

Under våren uppkom ett akut behov av att byta ut cirka 1 500 analoga larm. Utbytet blev klart i juli månad. För ökad säkerhet har en kontinuitetsplan vid störningar och driftstopp vid larmmottagningen tagits fram. Systematisk uppföljning av rutiner, incidenter och dialog med it- och telefonileverantörer har stärkts. Arbetet med att ta fram nya och förbättrade rutiner för en effektivare handläggning och installation av trygghetslarm har fortsatt. Regelbunden kontroll i system genomförs för att observera och förebygga driftstörningar.

Med anledning av att 2G nätet kommer att släckas pågår ett arbete med att byta ut befintliga trygghetslarm. Utbytet av trygghetslarmen inleddes i stor skala under året. Cirka 5 500 trygghetslarm har installerats. De nya trygghetslarmen ger äldre en säker tjänst, bättre ljud och ett modernt trygghetslarm.

Digitaliseringsplan

I juni nämnden beslutade äldrenämnden om arbetsformer för en samordnad digitaliseringsplan inom äldreomsorgen, som ska vara strategiskt framtidsinriktad och baserad på stockholmarnas fokus. För förvaltning av digitaliseringsplanen föreslogs inrättande av en styrgrupp digitalisering som består av beslutsfattare från relevanta förvaltningar och bolag samt en referensgrupp digitalisering i syfte att fånga upp, bereda och förankra initiativ samt att ha ett löpande informationsutbyte för att stimulera lärande. Under hösten har arbetsformerna för att ta fram en sammanhållen digitaliseringsplan förankrats inom berörda fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar. Arbetet i forumen startas upp efter årsskiftet.

Ersätta utförarverktygen inom objekt Sociala system

Under året har äldreförvaltningen arbetat fram ett förslag på process för att ersätta utförarverktygen (SchemOs, ParaGå, ParaGå web och Vodok) inom objekt Sociala system. Processen ska startas upp snarast under 2023 i form av framtagandet av en projektplan, upphandlingsstrategi och genomförande av en RFI (Request for information) samt insamlandet av behovsanalys.

Trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboende

Äldreförvaltningen har lett arbetet med att ta fram stadsövergripande strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden. Äldreförvaltningen har inrättat en arbetsgrupp som har som syfte att stödja frågor gällande interna larm för att kunna möta upp behov i stadsdelsförvaltningarna. Med stöd av statliga stimulansmedel för digitalisering har en kartläggning av befintlig teknik gjorts inom äldreomsorgen och den kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet med strategin.

Avvikelsehanteringssystem

Det saknas idag ett gemensamt elektroniskt system för hantering av avvikelserapporter utifrån socialtjänstlagen och därmed saknas möjligheter att systematiskt på en stadsövergripande nivå sammanställa och analysera inkommande synpunkter och klagomål. Detta behövs för att kunna se eventuella mönster eller trender som indikerar kvalitetsförbättringar eller fortsatta brister i verksamheters kvalitet och äldreomsorgen som helhet. Äldreförvaltningens utredning visar att digitalt stöd för att hantera avvikelser och klagomål behövs och efterfrågas av samtliga verksamhetsområden inom såväl äldreomsorgens som socialtjänstens verksamhetsområden. Inom ramen för detta budgetuppdrag omfattas enbart verksamhetsområdet äldreomsorg. Behovet finns dock inom alla verksamhetsområden inom socialtjänsten. Det är därför viktigt att vid en upphandling säkerställa att det finns förutsättningar för att all socialtjänst ska kunna nyttja systemet. En stadsövergripande utredning av licenser, ekonomiska konsekvenser och förvaltningsorganisation behöver göras.

Verksamhetsuppföljning

Under året har verksamhetsuppföljning genomförts inom 174 hemtjänstenheter samt på tio servicehus. Fokusområde för årets uppföljningar har varit närvarande och delaktigt ledarskap. Detta eftersom tidigare uppföljningar visat att ett närvarande och delaktigt ledarskap med god struktur på bland annat på arbetsplanering och informationsöverföring har stor betydelse för verksamheternas kvalitet. Ett annat fokusområde var basala hygienrutiner och hur verksamheten säkerställer följsamheten till kravet eftersom tidigare erfarenheter visat att det förekommit brister. Det stadsövergripande resultatet från årets verksamhetsuppföljningar kommer att redovisas i äldreomsorgens årsrapport 2022.

Inspektioner

Under året har 15 inspektioner genomförts hos utförare varav tolv på vård- och omsorgsboende, en på servicehus, en hos utförare av hemtjänst och en på dagverksamhet. Inspektionerna genomfördes på förekommen anledning, vanligtvis utifrån inkomna klagomål eller med anledning av uppföljning av tidigare inspektion.

Vid inspektionerna hos utförare har bland annat bemötande, aktiviteter, personalens kompetens samt mat och måltider granskats. Inspektionerna visade att värdegrundsarbetet samt basala hygienrutiner är utvecklingsområden i flera verksamheter. Inspektionerna visade även att flera vård- och omsorgsboenden behöver säkerställa stimulans för de äldre som inte kan delta i gemensamma aktiviteter. Flertalet verksamheter behöver även stötta personalen

i deras språkutveckling.

Under året genomfördes sju inspektioner på beställarenheter. Fokus var handläggning och dokumentation av mat och måltider i ordinärt boende. Syftet med inspektionerna var att bidra till de äldres välbefinnande och livskvalitet samt att stödja beställarenheterna i utvecklingsarbetet. Resultaten visade att dokumentationen kring den äldres behov av mellanmål och kvällsmål är ett utvecklingsområde. Inspektionerna visade också att uppföljning av genomförandeplaner är ett utvecklingsområde, då de saknades i hälften av de granskade journalerna. Utifrån resultaten har beställarenheterna bland annat arbetat med kompetensutveckling inom handlägningsprocessen kring mat och måltider. Vid inspektionerna framkom även att beställarenheterna har lokala anvisningar för schablontider som avviker från stadens gemensamma schablontider, trots att det inte är tillåtet. Ett utvecklingsarbete påbörjades under året för att öka likställigheten med schablontiderna inom staden.

I samband med inspektionerna genomfördes även uppföljning av beställarenheternas arbete med kvalitetsuppföljning på individnivå. Uppföljningen visade att antal genomförda kvalitetsuppföljningar varierade mellan stadsdelsförvaltningarnas beställarenheter. Flera beställarenheter lyfte bristen på tid samt uppföljningar per telefon som hinder i arbetet med att genomföra kvalitetsuppföljningar.

Som ett led i att förstärka inspektörernas verksamhet har äldreförvaltningen anställt ytterligare en inspektör. En instruktion har tagits fram för en inspektör med hälso- och sjukvårdsinriktning och rekrytering pågår.

Kvalitetsobservationer

Under året har totalt 35 vård- och omsorgsboenden med inriktning profil (18 enheter) och somatik (17 enheter) observerats. Generellt visade resultaten att personalen hade ett stort engagemang i sitt arbete och en lyhördhet för de äldre. Resultatet på profilenheterna tyder dock på att all personal inte hade kompetens inom profilmrådet och många saknade specifik utbildning, framförallt inom psykiatri och komplexa demenssjukdomar. Att kunna rekrytera personal med adekvat utbildning lyftes som en utmaning. De flesta verksamheter behövde utveckla sin arbetsplanering och möjligheterna att erbjuda meningsfulla aktiviteter, ändamålsenlig stimulans och social samvaro. Personalen saknade många gånger både förutsättningar och kompetens att kunna prioritera meningsfullheten i de äldres vardag. Utifrån resultaten har verksamheterna arbetat med att bland annat utveckla arbetssätt, förtydligat rutiner, skapat handlingsplaner och planerat utbildningar.

Kvalitetsuppföljning på individnivå

Under året har äldreförvaltningen distribuerat resultatrapporter till de stadsdelsförvaltningar och utförarverksamheter som fått minst sju svar från individuppföljningen. Totalt var det 95 hemtjänstenheter, 31 vård- och omsorgsboenden och åtta servicehus som fick en resultatrapport om hur de äldre upplever kvaliteten i verksamheten. Det var fler än 22 fler verksamhetsrapporter jämfört med föregående år. Verksamheterna använder resultaten som underlag i deras lokala utvecklingsarbete för en ökad kvalitet inom äldreomsorgen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i nära samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att kvalitetssäkras och bli mer likvärdig över staden	2022-01-01	2022-12-31	
Analys I samverkan med stadsledningskontoret har ett beslutsunderlag tagits fram.			
  Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholmshem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram rutiner för att arbeta med vråkningsförebyggande åtgärder riktade mot personer över 65 år som inte är i behov av socialpsykiatrisk stöd	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen arbetat med berörda aktörer och hyresvärdar. En vägledning för vråkningsförebyggande arbete avseende personer över 65 år har tagits fram.			
  Äldrenämnden ska harmonisera uppdragsbeskrivningen för servicehus med uppdragsbeskrivningarna för hemtjänst och vård- och omsorgsboende, i synnerhet avseende kraven på utbildningsnivå	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har under hösten 2022 arbetat med att ta fram en uppdragsbeskrivning för servicehus, likt de uppdragsbeskrivningar som finns beslutade för vård- och omsorgsboende, hemtjänst och dagverksamhet. Uppdragsbeskrivningen för servicehus planeras vara klar för beslut i äldrenämnden i början på 2023.			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner utifrån utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Funktionsbeskrivningar för dietist, fixartjänst, inklusive digital fixare samt anhörigkonsulent är framtagna i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram en sammanhållen digitaliseringsplan för äldreomsorgen	2022-01-01	2022-12-31	
Analys I juni beslutade äldrenämnden om samordnad digitaliseringsplan inom äldreomsorgen. För förvaltning av digitaliseringsplanen föreslogs inrättande av en styrgrupp digitalisering (digitaliseringsråd) som består av beslutsfattare från relevanta förvaltningar och bolag samt en referensgrupp digitalisering (digitaliseringsforum).			
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda och införa en övergång från LOU till LOV inom korttidsboende från den 1 januari 2023	2022-01-01	2022-12-31	
Analys En utredning om att införa ett valfrihetssystem för korttidsvård har påbörjats och kommer att utredas vidare under våren 2023. I uppdraget ingår att i samverkan med stadsdelsnämnderna utveckla möjligheterna inom staden för avlastning av anhöriga genom korttidsplatser.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm se över vilka system som möjliggör för gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm	2022-01-01	2022-12-31	
Analys En utredning har genomförts som visar på att de verksamhetssystem som finns för socialtjänsten idag inte möjliggör sammanhållen journalföring med Region Stockholms journalsystem. Vilka system som i framtiden kommer att möjliggöra sammanhållen journalföring med Region Stockholm beror på vilka journalsystem som staden och Region Stockholm kommer			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
att upphandla.			
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med servicenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre	2022-01-01	2022-08-31	
<p>Analys</p> <p>Äldreförvaltningen har under året i samarbete med serviceförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna utrett äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre. Förvaltningen har redovisat ärendet i ett PM.</p>			
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna inventera behovet av personliga ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt se över dessas organisering	2022-01-01	2022-12-31	
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen har under året genomfört en enkätundersökning där resultatet visade på att arbetet med att stärka tillgången till personligt ombud behöver fortsätta bland annat genom att få till en fungerande samverkan mellan äldreomsorgens beställarenheter och de personliga ombuden samt att det behöver bli tydligare information om de personliga ombudens uppdrag.</p>			
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av äldreomsorgspersonalens kompetens kring skyddsåtgärder och samtycke. Detta för att kunna få en överblick av behovet av utbildning till berörda personalgrupper	2022-01-01	2022-12-31	
<p>Analys</p> <p>Stiftelsen Äldrecentrum har kartlagt aktuellt kunskapsläge, förutsättningar och problem gällande skyddsåtgärder och samtycke på vård- och omsorgsboenden med demensinriktning. Resultatet visade att kompetensen behöver höjas, främst hos baspersonal och enhetschefer. Hälso- och sjukvårdspersonal har generellt en god kunskap inom området. Bristande följsamhet av lokala rutiner och i stödet för att utveckla ett säkert arbetssätt framkom som hindrande i utvecklingsarbetet. Vidare visar resultatet att teamets uppföljning av den enskildes samtyckta brister och att teamarbete och ett tydligt ledarskap är förutsättningar i arbetet.</p> <p>För att alla medarbetare tidigt ska få grundläggande kunskap inom området så tog förvaltningen fram ett avsnitt om samtycke och skyddsåtgärder i äldreförvaltningens nya introduktionsutbildning för nyanställda medarbetare i äldreomsorgen.</p>			
✓ Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga och ge förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31	
<p>Analys</p> <p>Uppdraget med att kartlägga och utreda bemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende är färdigt. Redovisas i ett PM.</p>			
! Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna med stöd från kommunstyrelsen utreda införandet av egenanställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område	2022-01-01	2022-08-31	
<p>Analys</p> <p>Under utredningens gång har ett flertal komplicerande aspekter uppmärksammats som behöver fortsatt granskas. Fortsatt utredning behöver väga in förutsättningar gällande organisation, personal, ekonomi och kvalitet. I samverkan med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna kommer arbetet och utredningen fortgå under 2023.</p>			
✓ Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen besluta om upphandling av nytt system för att ersätta Schemas	2022-01-01	2022-12-31	
<p>Analys</p> <p>Förslag framtaget för hur processen ska fortskrida. Samverkan med socialförvaltningen och stadsledningskontorets it-avdelning i arbetet.</p>			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och med stöd av kommunstyrelsen ta fram en uppföljningsmodell för HSL, inklusive särskilda HSL-inspektörer/observatörer	2022-01-01	2022-08-31	
Analys Äldrenämnden har fattat beslut om en instruktion för inspektör med hälso- och sjukvårdsinriktning.			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Under året har äldreförvaltningen arbetat med att kartlägga stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv. Äldreförvaltningen har samverkat med Micasa Fastigheter för att kartlägga hur värmeböljor hanteras inom stadens vård och omsorgsboenden som ägs av Micasa. Micasa har tagit fram en strategi för hantering av värmeböljor och genomför samt planerar åtgärder utifrån värmebölja och övertemperaturer. Äldreförvaltningen har under året i samverkan med stadsdelsförvaltningar via MAS:ar och i samverkan med socialförvaltningen, uppdaterat informationen om beredskap för värmeböljor som ligger på stadens hemsida och på intranätet. Information kring detta har skickats ut i nyhetsbrev till aktörer inom äldreomsorgen.			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över organisationen för tryggt mottagande och om det finns behov av bemanning även andra tider än dagtid	2022-01-01	2022-12-31	
Analys En utredning har genomförts som visar att det inte finns behov av teamen på andra tider än måndag till fredag dagtid med motiveringen att möjligheten till koordinering med andra vårdaktörer försvåras under helger och kvällar. Teamen skulle även bli dyrare i drift när teamen behöver schemaläggas på andra tider än dagtid. Tryggt mottagande insatser pausades under året 2020 på grund av pandemin. Utredningen bedömer att det behövs en nystart av arbetssättet Tryggt mottagande i hemmet			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram mätmetoder för den enskildes och där lämpligt anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna för att kunna säkerställa systematisk kvalitetsutveckling	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Kartläggning inom uppdraget under året visar på att få beställarenheter följer upp den enskildes upplevelse av kontakten med biståndshandläggaren. För att resultaten ska bli jämförbara över staden krävs att den äldre får möjlighet att besvara samma frågor. Äldreförvaltningen föreslår att en stadsövergripande enkät används vid uppföljning av enskildas upplevelse av kontakt med beställarenheterna samt att distributionen av enkäten och sammanställning av resultaten sker på en stadsövergripande nivå.			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upphandla sociala besök vid vård- och omsorgsboenden och servicehus	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har upphandlat utförare av sociala besök för både ungdomsbesök och seniorbesök. Seniorbesök är helt nytt från och med 2022 och kompletterar ungdomsbesöken genom att de genomförs främst på vardagar jämfört med ungdomarna som arbetar på helgerna. En annan nyhet för i år är att även servicehusen kan ansöka om sociala besök. Samtliga regiformer har kunnat ansöka om sociala besök och för 2022 ansökte 59 vård- och omsorgsboenden och 10 servicehus om ungdomsbesök. Antalet ansökningar för seniorbesök var 33 ansökningar från vård- och omsorgsboenden och åtta från servicehus.			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upprätta en stadsgemensam strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har tagit fram en stadsövergripande strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden samt inrättat en arbetsgrupp i samverkan med Stockholms trygghetsjour. En kartläggning av befintlig teknik har genomförts.			
  Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt i vardagen kan utvecklas inom stadens äldreomsorg på ett	2022-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
systematiskt sätt under ledning av medicinskt ansvarig person för rehabilitering			
Analys En spridning av Karolinska institutets evidensbaserade metod OPEN för vardagsrehabilitering har gjorts. Arbetsmetoden innebär ett multiprofessionellt teamarbete för att stärka de äldre genom vardagliga rörelser och proteinintag. Tre vård- och omsorgsboenden planerar att prova metoden och har under året påbörjat förberedande arbete inför 2023.			
✓ Äldrenämnden ska med stöd av kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna vid behov ta fram ett digitalt stödsystem för att arbeta med avvikelshantering och klagomål	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har arbetat med kartläggning av behoven av ett digitalt stödsystem. Utredningen har visat att behov föreligger och att fortsatt arbete är nära sammankopplat med arbetet med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 och ett ägandeskap av frågan i ILS-webb.			
✓ Äldrenämnden ska pilottesta, utvärdera och om lyckat övergå till en automatiserad biståndsbedömning av trygghetslarm. Äldrenämnden ska i samband med detta utreda om fler delar i biståndsbedömningen kan automatiseras eller digitaliseras	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har utrett möjligheterna och har kommit fram till att det inte finns någon funktion för automatiserad biståndsbedömning i de sociala systemen. Utredningen lämnas över till verksamhetsnära förvaltning för sociala system för framtida planering av nya funktioner i sociala system.			
✓ Äldrenämnden ska stötta lämplig stadsdelsnämnd i uppstarten av en kommunövergripande verksamhet för äldre personer med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Under året har två stadsdelsförvaltningar ansökt om medel för att utveckla sin verksamhet mot målgruppen äldre med psykisk ohälsa samt för att öka samverkan mellan stadsdelsförvaltningarnas förebyggande verksamhet och socialförvaltningens öppna träfflokaler för personer med psykisk ohälsa.			
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen för att säkerställa rätt kompetens i hela staden	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har under året tagit fram en plan för hur en stadsgemensam utbildningsplan ska tas fram och vilka underlag som behövs för att få en plan som motsvarar verksamhetens behov. Resultatet presenteras i ett tjänsteutlåtande i december.			
✓ Äldrenämnden ska utreda utformningen för profilhemtjänst med inriktning nationella minoritetsspråk alternativt särskilda hemtjänstgrupper för finska, antingen per region eller per stadsdel	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Förvaltningen har under året utrett utformningen för profilhemtjänst med inriktning nationella minoritetsspråk alternativt särskilda hemtjänstgrupper för finska. Uppdraget har redovisats i ett PM.			

Nämndmål: Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Stockholms äldreomsorg präglas av kvalitet och valfrihet.
- Äldre är nöjda och trygga med äldreomsorgen.
- Äldre upplever att de kan påverka de insatser som tillhandahålls.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet och aktiviteten har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla och implementera ramtid inom hemtjänsten i syfte att stärka valfriheten och förbättra medarbetarnas arbetsmiljö	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har under året fört en dialog med stadsdelsförvaltningarnas beställarchef och under hösten har äldreförvaltningen återupptagit besök hos beställarenheterna för att föra en dialog om ramtid och intentionerna med anvisningarna för beställning av hemtjänst.			

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att samtliga mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundar sig även på att flertalet av de uppdrag som förvaltningen har utfört för att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen har genomförts. Hur nämnden har bidragit till att uppnå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts.

Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

Förvaltningen har arbetat med flera digitaliseringsprojekt inom äldreomsorgen. Privata utförare är viktiga samarbetspartner i flertalet av dessa projekt. Ett exempel är införandet av nyckelfri hemtjänst som är ett projekt som sträcker sig över tre år och där förvaltningen samarbetar med flera utförare. I äldreförvaltningens ordinarie arbete ingår att samarbeta med privata hemtjänstutförare och utförare av privata vård- och omsorgsboenden. Detta arbete följer de riktlinjer och det synsätt som redovisas i Näringslivspolicy för Stockholms stad.

Förvaltningen har informerat och väglett ett antal intressenter som har hört av sig med planer på att starta vård- och omsorgsboenden i privat regi. Förvaltningen har även en etableringslotsfunktion med syfte att informera externa aktörer som vill utföra verksamhet eller bygga samhällsfastigheter inom äldreomsorgen.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till målet genom att förmedla verksamhetens krav och behov med företag som utvecklar tekniska produkter

● Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att förvaltningen samverkar med privata utförare i projekt och annat utvecklingsarbete bidrar detta till att göra Stockholm till en företagsvänlig stad.

Förväntat resultat

- De företag som äldreförvaltningen samarbetar med ska uppleva samarbetet som givande.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

Stadsövergripande äldreboendeplan

Äldreförvaltningen har samordnat den stadsövergripande boendeplanen för 2023 med utblick mot 2040. Arbetet har skett i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa, stadsdelsförvaltningarna, stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret.

I boendeplanen redogörs för utgångspunkter och ställningstaganden för att möta den ökande efterfrågan av särskilda boenden för äldre. I boendeplanen redogörs för stadens regionvisa planerade nybyggnationer av vård- och omsorgsboenden. Även behovet av seniorbostäder beskrivs i planen. Under hösten initierade äldreförvaltningen en ny inventering av seniorbostäder för att i ett första steg få en så bra bild som möjligt av tillgången i nuläget. I denna inventering av befintligt seniorbostadsbestånd görs också en profilering av de personer som i nuläget bor i dessa seniorbostäder. Detta för att få en ökad kunskap om vad som krävs för att kunna efterfråga en seniorbostad och som en grund till att bygga vidare på strategier för att göra så korrekta efterfråge- och behovsanalyser som möjligt för framtida planering av seniorbostäder.

Etableringslots

När etableringsförfrågningar från privata utförare av nya vård- och omsorgsboenden inkommer arbetar staden med dem utifrån de stadsövergripande etableringskedjorna. Äldreförvaltningen har en etableringslotsfunktion med syfte att informera externa aktörer som vill utföra verksamhet eller bygga samhällsfastigheter inom äldreomsorgen. Det innebär bland annat att information till privata aktörer som finns på foretagsservice.stockholm samt att en funktionsbrevlåda har skapats. Förvaltningen ingår i ett stadsövergripande forum som samordnar och utvecklar stadens etableringskedjor.

Hörselmiljöer

Under 2022 har en arbetsgrupp bestående av tre syn- och hörselinstruktörer och två representanter från äldreförvaltningen tagit fram ett gemensamt digitalt utbildningsmaterial kring syn och hörsel. Materialet ska kunna användas som ett komplement och som en introduktion till de utbildningar som syn -och hörselinstruktörerna kontinuerligt har för vård och omsorgspersonal inom hemtjänst, dagverksamhet och särskilt boende.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till en mångfald av boendeformer för äldres skiftande behov

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen.

Förväntat resultat

- Det finns ett brett utbud av boendeformer för äldre.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

Förvaltningen leasar tio bilar som avropats från stadens ramavtal. Samtliga bilar är miljöanpassade och används av tekniker för installation av trygghetslarm och nyckelfria lås. Tre av dessa är elbilar. Teknikerna som installerar trygghetslarm arbetar i geografiska team för att körsträckorna ska vara så effektiva som möjligt. Tekniker som installerar digitala lås gör detta utifrån hemtjänstområde och stadsdelsindelning. En elcykel har köpts in i syfte att effektivisera arbetet i innerstaden och minska miljöpåverkan.

Nämndmål: Äldrenämndens transporter är miljöanpassade

● Uppfylls helt

Beskrivning

Minskningen av växthusgaser ska ske genom hållbara transporter, leveranser och ett hållbart resande.

Förväntat resultat

- Utsläpp av växthusgaser minskar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

Genom samverkan med Volontärbyrån samt bidragsgivningen till civilsamhällets organisationer, har äldreförvaltningen bidragit till att vidareutveckla samarbetet med civilsamhället och den idéburna sektorn. Genom detta samarbete tillhandahålls fler aktiviteter

för äldre på sommaren och vid storhelger vilket bland annat avser att minska ensamheten hos stadens äldre. Riktlinjerna för bidrag till ideella organisationer har uppdaterats för att tydliggöra vad bidrag ska gå till och hur bidraget ska användas. I riktlinjerna anges att det är premierande med aktiviteter på sommaren och vid storhelger.

Nämndmål: Äldrenämnden främjar sociala och kulturella upplevelser för äldre

● Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att sprida information om frivilligorganisationerna och de öppna verksamheterna främjas sociala aktiviteter för äldre. Satsningen på sociala besök, samarbetet med Volontärbyrån, Matlyftet och satsningar på kulturutbildning för äldreomsorgspersonal ska bidra till att främja sociala upplevelser samt bidra till att minska ensamheten.

Förväntat resultat

- Fler äldre lever ett aktivt och självständigt liv.
- Upplevelsen av ofrivillig ensamhet och otrygghet minskar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att KF-aktiviteterna har genomförts och nämndmålet har uppnåtts.

Förvaltningen köper i möjligaste mån miljömärkta och ekologiska varor och eftersträvar en miljövänlig källsortering. Förvaltningen följer de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter i överensstämmelse med Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och handlingsplanen för ett fossilfritt Stockholm 2040. Dokument hanteras så långt det är möjligt digitalt i syfte att undvika en hög pappersförbrukning. Den indirekta påverkan som äldreförvaltningen har på miljön är att miljöaspekterna inkluderas i de utredningar, projekt och upphandlingar som förvaltningen arbetar med.

För att bidra till att minska elförbrukningen har äldreförvaltningen vidtagit ett antal åtgärder i de två lokaler som förvaltningen förfogar över. Exempel på dessa åtgärder är att ta bort ljusstakar vid jul och att släcka belysningen i delar av kontorslokalen som inte används.

Vid flytten till de nya lokalerna i Älvsjö kommer förvaltningen att ta med sig befintliga möbler men en del nya behöver upphandlas.

En första version av webbplats Senior i Stockholm har publicerats. Webbplatsen kompletterar den sedan tidigare befintliga webbplatsen om äldreomsorg med innehåll om bland annat hälsa och hållbar livsstil, kalendarium med aktiviteter, information om träffpunkter och mötesplatser, seniorrabatter, fixare och digitala fixare samt om hur den äldre kan planera för sitt framtida boende. Arbetet med att se över andra kommunikationskanaler än digitala fortsätter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har under året arbetat tillsammans med övriga förvaltningar för att implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor. Äldreförvaltningen har löpande deltagit i stadens klimatanpassningsnätverk.			
  Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens miljö- och klimatpåverkan från måltider i samarbete med utbildningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och äldrenämnden	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Serviceförvaltningen har lett en arbetsgrupp med representanter från stadsledningskontoret, utbildningsförvaltningen, miljöförvaltningen och äldreförvaltningen som arbetat med att utreda miljö- och klimatpåverkan från måltidsentreprenad gällande två parametrar ekologiska livsmedel och CO2 (koldioxidekvivalenter). Resultatet kommer att redovisas i PM som tas fram av servicenämnden.			
  Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens matsvinn i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, äldrenämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Vid två tillfällen under året har förvaltningen informerat enhetschefer, vård- och omsorgspersonal och dietister om checklistor för matsvinn. Under 2022 har äldreförvaltningen tagit fram ytterligare en checklista för serveringsmatsvinn. Enheterna har rapporterat tallriksmatsvinnet i systemet för integrerad ledning och styrning, ILS och under hösten påbörjade enheterna att testa checklistan för såväl serveringsmatsvinn.			

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Inköpen ska vara miljömärkta och ekologiska och det ska finnas en miljövänlig källsortering. Förvaltningen ska följa stadens resepolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter.

Förväntat resultat

- Äldreförvaltningens miljöpåverkan ska minska under året.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att samtliga mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundar sig även på att flertalet av de uppdrag som förvaltningen har utfört för att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen har genomförts. Hur nämnden har bidragit till att uppnå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att KF-indikatorerna och nämndmålet har uppnåtts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	97 %			93,1 %	100 %	100 %	VB 2022
● Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	97 %			93,1 %	100 %	100 %	VB 2022
● Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			0 %	+/- 1 %	+/- 1 %	2022

Nämndmål: Äldrenämndens verksamheter är kostnadseffektiva

● Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningens nettobudget för år 2022 är 260,9 mnkr och investeringsbudget är 12,7 mnkr. Äldreförvaltningen bidrar till målet genom att verksamheterna drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller målen. Nämnden har god ekonomistyrning och bevakar den ekonomiska utvecklingen under året.

Förväntat resultat

- En ekonomi i balans.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att fem av sex KF-indikatorer har uppnåtts, en har delvis uppnåtts, KF-aktiviteten har genomförts och nämndmålen har uppnåtts.

3.2.1. Äldrenämnden bidrar till att stärka medarbetarnas kompetens inom äldreomsorgen stadsgemensam strategisk kompetensförsörjning

Förvaltningen har fortsatt samarbetet med stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret för att säkerställa den strategiska kompetensförsörjningen. Under året har arbete pågått med att ta fram kompetensstegar för undersköterskor och sjuksköterskor. Arbetet med att införa kompetensstegar är komplext och det är många delar som måste förberedas. Arbetet med implementeringen kommer att pågå även 2023.

Kompetensutveckling

Äldreförvaltningen anordnar årligen ett antal utbildningar i syfte att stärka kompetensen inom äldreomsorgen och ge medarbetarna förutsättningar för att klara sitt arbete med hög kvalitet och säkerhet för de äldre. För att kunna nå ut till så många som möjligt används till exempel webbaserade utbildningar, arbetsplatsnära lärande samt språkstödande insatser i verksamheten.

Introduktion nyanställda

För att kunna rekrytera och behålla medarbetare inom äldreomsorgen är introduktion en viktig del. Förvaltningen har tagit fram en webbaserad introduktionsutbildning för nyanställda medarbetare i äldreomsorgen. Utbildningen är mycket uppskattad och delar av den används även till medarbetare som varit anställda en längre tid i staden.

Det finns även webbaserade introduktionsutbildningar på stadens utbildningsplattform för legitimerad personal och för chefer i Stockholms stad. Äldreförvaltningen har skapat en ny ingångssida på utbildningsplattformen för att tillgängliggöra utbudet av utbildningar och tips på länkar, filmer och externa utbildningar för samtliga medarbetare i äldreomsorgen.

Vidareutbildning för undersköterskor

Äldreförvaltningen har fortsatt att erbjuda vidareutbildning för undersköterskor. Kurserna ger efterfrågad kunskap till verksamheten och hjälper även undersköterskor som har äldre utbildningar med lägre antal poäng en möjlighet att komma upp till de nivåer som krävs för att kunna ansöka om skyddad yrkestitel.

Specialistundersköterskeutbildningen

De specialistundersköterskor som startade sin utbildning hösten 2021 har nu gått tre terminer och de blir klara till sommaren 2023. Studenterna är mycket nöjda de har bedrivit flera förbättringsarbeten på sina arbetsplatser under kursens gång.

Specialistsjuksköterskeutbildning

Sjuksköterskorna som deltar i magisterprogrammet Vård av äldre har avslutat sin tredje termin. De blir klara med sin utbildning till sommaren 2023. Det är tio sjuksköterskor som är kvar i programmet.

Språklyftet

Kommunikation och dokumentation är viktiga faktorer i äldreomsorgen för att kunna skapa trygghet, säkerhet och kvalitet. Språket är viktigt i bemötandet och kommunikationen med den enskilde och dess anhöriga och för att kunna dokumentera och ta till sig viktig information.

De språkstödjande insatserna i form av verksamhetsförlagd utbildning har fortsatt. Det innebär att SFI-lärare kommer ut till enheterna och genomför en verksamhetsförlagd undervisning. Verksamheten får även stöd i språkstödjande ledarskap och språkombuden på enheten kan också få stöd i hur enheten kan arbeta med språkstödjande arbetssätt som främjar medarbetarnas språkutveckling och därmed öka verksamhetens kvalitet. Språksatsningen har lett till att medarbetarna har utvecklat sin förmåga att både kommunicera muntligt och dokumentera. Språksatsningen har också bidragit till ett gott arbetsklimat med färre konflikter i arbetsgruppen som följd.

Utbildning för biståndshandläggare om mat och måltider

Äldreförvaltningen har tagit fram en webbutbildning för biståndshandläggare kring mat, måltider och nutrition tillsammans med en referensgrupp av biståndshandläggare, beställarchefer och dietister. Utbildningen lanseras 2023.

Äldreomsorgslyftet

Under år 2022 ökade antalet ansökningar till äldreomsorgslyftet i jämförelse med år 2021. Satsningen kommer även att fortsätta under 2023. Medel har fördelats till kommunala och privata verksamheter som har medarbetare som studerar till undersköterska eller vidareutbildar sig med fördjupningskurser för undersköterskor eller till specialistundersköterskor. Medel har även fördelats till utbildningar för första linjens chefer inom äldreomsorgen där de kan söka högskolekurser om ledarskap och ämnen som berör

chefsrollen.

Nudging ett sätt för att lätt göra rätt

Förvaltningen har fortsatt att pröva metoden nudging för att öka följsamheten till basala hygienrutiner. Metoden kan liknas vid en påminnelse för rätt beteende. Under året har en beteendevetare varit på en hemtjänstenhet i Farsta och intervjuat medarbetare och chefer och skuggat medarbetare under arbetspassen för att se när det går bra att följa hygienrutinerna och vad det är som gör att det blir svårt. Nu förbereder enheten en test av en arbetsväska med många separata fack för ren och smutsig skyddsutrustning. Enheten kommer också att pröva arbetskläder som är bättre anpassade för verksamheten. Samtidigt pågår det undersökningar om det går att få ut vänliga påminnelser i medarbetarnas arbetstelefon i samband med hembesök. När testerna är genomförda kommer de att utvärderas.

Akademiska noder

Arbetet med att utveckla stadens akademiska noder pågår. Under året har äldreförvaltningen intervjuat äldreomsorgscheferna för de akademiska noderna för att se vilka delar som behöver utvecklas och omarbetas. Undersökningen visade att det finns behov av att uppdatera definitionen av akademiska noder och se över den mötesstruktur som finns för noderna. Detta kommer att påbörjas 2023.

Utvecklingsarbetet på de akademiska noderna har fortsatt med arbete kring gemensamma rutiner för arbete med studenter med mera. De adjungerade kliniska adjunkterna och samordnarna för de akademiska noderna har också varit aktiva i den akademiska inspirationsdagen som hölls i november och som också sändes live över webben där samtliga lärosäten och medarbetare i äldreomsorgen hade möjlighet att ta del av föreläsningarna.

Åtgärder för att förbättra arbetsmiljön för stadens biståndshandläggare

Äldreförvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen fortsatt stöttat och stärkt stadsdelsförvaltningarna i arbetet enligt handlingsplanen, exempelvis genom att arrangera ett antal övergripande workshoppar rörande arbetet i sin helhet, jämställdhet, fördjupad samverkan med akademi samt otillåten påverkan, hot och våld mot tjänstepersoner. Arbetet för att stimulera till att ta emot studenter i verksamhetsförlagd utbildning har fortsatt i dialog med lärosätena. Genom att otillåten påverkan, hot och våld mot tjänstepersoner, jämställdhet och fördjupad samverkan med akademi och lärosäten har lyfts in i arbetet enligt handlingsplanen har detta starkt bidragit till att frågorna i dag alltmer har kommit i fokus inom socialtjänsten och äldreomsorgen i staden.

Introduktion och kompetensutveckling för biståndshandläggare

Äldreförvaltningen erbjuder varje år introduktion, föreläsningar och kortare utbildningar för biståndshandläggare. Introduktionen för nyanställda biståndshandläggare innehåller kortare föreläsningar om relevanta ämnen samt genomgång av riktlinjerna och grupparbete. Flera föreläsningar och utbildningar har genomförts under året som exempelvis socialrätt, rättspraxis och våld i nära relation. Biståndshandläggarna har även, under våren, erbjudits digitala webinarium med aktuella ämnen.

OpenLab

Äldreförvaltningen har samarbetat tillsammans med Micasa och OpenLabs masterstudenter under höstterminen. Studenterna har arbetat med en gemensam utmaning från förvaltningen och Micasa om att anpassa utemiljön och förbättra förutsättningarna för äldre personer till fysisk aktivitet och samvaro. Studenternas resultat presenteras i januari 2023.

Värdegrundsledare och kurs i att leda etiska samtal

Äldreförvaltningen har fortsatt att erbjuda värdegrundsledarutbildningen och under hösten startade även en utbildning för chefer och legitimerad personal i metoder för att leda etiska samtal i äldreomsorgen.

Chefsutbildning

En chefsutbildning för sju nyanställda chefer startade under hösten. Cheferna går efter utbildningen vidare till stadens chefsprogram Chef i staden. Under året har det även hållits kurser i arbetsglädje och hållbart arbetsliv. Kurserna har varit väldigt efterfrågade och mycket uppskattade.

Projekt främja hållbart arbetsliv

Äldreförvaltningen har under hösten 2022 arbetat med ett kompetensutvecklingsprojekt som är finansierat av statsbidrag ”Främja hållbart arbetsliv inom vård och omsorg av äldre”. Projektet består av tio fristående inspirerande föreläsningar om cirka 30 minuter med tema arbetsmiljö ur olika synvinklar. Föreläsningarna nås via äldreförvaltningens webbaserade utbildningsplattform och till varje föreläsning finns det ett arbetsmaterial med diskussionsfrågor. De digitala föreläsningarna finns tillgängliga under hela 2023 och har följande teman: bemötande, sociokulturella skillnader, kommunikation och språk på arbetsplatsen, självledarskap, reflektion, hälsosamt arbetsliv.

Förebyggande arbete

Förvaltningen har tillsammans med idrottsförvaltningen medverkat på seniordagen i Kungsträdgården samt på Seniormässan för att informera om fysisk aktivitet, mat och måltider och om innehållet i appen och e-tjänsten Hållbar hälsa. Förvaltningen har fortsatt utvecklingsarbetet med appen och e-tjänsten Hållbar hälsa och tillgänglighetsanpassat innehållet.

Internationalisering och internationella relationer

Till skillnad från 2020 och 2021 då pandemin stoppade resande har äldreförvaltningen under år 2022 återigen fått förfrågningar om att ta emot studiebesök. Äldreförvaltningen har svarat positivt på samtliga förfrågningar och varit värd för fyra besök, varav ett arrangerades av Världsbanken i samarbete med Karolinska Institutet, KI.

Riktlinjer för EU-policyarbetet antogs av äldrenämnden i december.

Statliga anslag för krisberedskap

Medlen har under året gått till en grundläggande utbildning för äldreförvaltningens samtliga medarbetare samt övning med förvaltningsledningen. Utbildningen har syftat till att öka kunskapen och förmågan hos äldreförvaltningen som helhet i att kunna arbeta med kris och beredskap.

3.2.2. Äldrenämnden främjar innovation och digital utveckling

Nyckelfri hemtjänst

Äldreförvaltningen har under året arbetat intensivt med införandet av nyckelfri hemtjänst. Under 2022 har hemtjänster i stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Skarpnäck och Hägersten-Älvsjö börjat använda de digitala nycklarna som på sikt ska ersätta den manuella nyckelhanteringen. Över 5 600 var i december månad monterade vilket motsvarar cirka 26 procent av totalt antal lås som ska monteras. Över 800 fastighetsägare i staden bidrar hittills till det nya arbetssättet genom att de gett sitt medgivande till att låstillbehör monteras i deras fastigheter, vilket motsvarar cirka 22 procent av antalet fastighetsägare som kommer involveras i införandet och cirka 50 procent av alla de portar som det ska monteras lås på.

Kontakt har tagits med vårdcentraler i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde för att se över intresset för att ge hemsjukvården tillgång till det nyckelfria systemet. De tillfrågade hemsjukvårdsgrupperna var positiva då det kan minska mängden nycklar och ge en säkrare hantering av nycklar. Nyckelfri hemsjukvård skulle kunna vara nästa steg i införandet efter att breddinförandet inom hemtjänsten är klart. Förutsättningarna för ett sådant steg skulle dock behöva utredas vidare vad gäller exempelvis ansvar för behörighetsadministration, support och inköp då hemsjukvården och hemtjänsten har olika huvudmän.

Etablera verksamhetsnära förvaltning sociala system

Äldreförvaltningen har ingått i en arbetsgrupp med syfte att ta fram förslag på en verksamhetsnära förvaltning av objekt Sociala system. Arbetsgruppen har genomfört en kartläggning av nuvarande organisation och behov av förändringar till den verksamhetsnära förvaltningen. Workshoppar har genomförts tillsammans med socialförvaltningen dels med avdelningen för it och digitalisering på stadsledningskontoret dels tillsammans med leverantören TietoEvry. Förslag på roller och organisation har presenterats för förvaltningsledningarna på äldreförvaltningen och socialförvaltningen. Samverkansformer har påbörjats och till viss del etablerats med stadsdelsförvaltningarna.

Gemensam välfärdsteknik, innovativa och digitala lösningar samt gemensamma lösningar för digitaliseringsutveckling

Äldreförvaltningen har under året arbetat med att identifiera lokala resurser på stadsdelsförvaltningarna för att utreda behov av centralt stöd kopplat till upphandlingar av välfärdsteknik och digitala lösningar. Arbetet med att utveckla användandet av e-tjänster, välfärdsteknik och digitala lösningar kommer att behöva intensifieras.

Avdelningen Stockholms trygghetsjour har genomfört en omorganisation för att verksamheten ska kunna stå bättre rustad för att möta morgondagens behov med fokus på digital utveckling. En enhet för utveckling och support har inrättats för att möta de kunskapskrav som ställs i samband med nya digitala lösningar.

Modernisering av sociala system

Projektet modernisering av sociala system avslutades vid årsskiftet. Äldreförvaltningens representanter i projektet har drivit tre större utvecklingsinitiativ som kom som nya funktioner i systemet under året. Utöver dessa utvecklingar har även mindre förbättringar genomförts i systemet och ytterligare förbättringar planerats för.

3.2.3. Äldrenämnden genomför upphandlingar av hög kvalitet i enlighet med Stockholms stads upphandlings- och konkurrenspolicy

Vård- och omsorgsboende enligt LOV

Upphandling av privata utförare inom valfrihetssystemet för vård- och omsorgsboenden har genomförts enligt angiven tidsplan. Under året har sju ansökningar omfattade åtta boenden med sammanlagt 314 platser handlagts. Från den 1 december 2022 har staden avtal enligt LOV med totalt 31 organisationer omfattande 110 vård- och omsorgsboenden, med ett möjligt köp om totalt 4 668 platser.

Uppdragsbeskrivning för vård- och omsorgsboende och dagverksamhet i kommunal regi

Kommunfullmäktige beslutade i mars om uppdragsbeskrivningar för vård- och omsorgsboende respektive dagverksamhet i kommunal regi. Dessa började gälla från och med den 1 april 2022. Äldreförvaltningen anordnade ett informationsmöte där stadsdelsförvaltningarnas avdelningschefer och verksamhetschefer för kommunala enheter bjöds in för en presentation och genomgång av uppdragsbeskrivningarna. Under hösten har äldreförvaltningen också gått igenom uppdragsbeskrivningen för vård- och omsorgsboende på ett utförarmöte för särskilda boenden i kommunal regi och deltagarna gavs då även möjlighet att ta upp och diskutera eventuella svårigheter och utmaningar som de ser med de krav som ställs i uppdragsbeskrivningen.

Dagverksamhet

Vid årets slut fanns sju privat drivna dagverksamheter, en av dessa tillkom den 1 december 2022. I övrigt har det inte varit några uppsägningar eller hävningar av dagverksamheter.

Upphandling av nytt system för att ersätta Schemas

Äldreförvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen och stadsledningskontoret påbörjat ett arbete för att förbereda en upphandling av system för att ersätta de system som idag används av utförarverksamheterna i staden. Ett PM är framtaget som beskriver förslag till upphandlingsprocess och vilka resurser som kommer behövas för att genomföra upphandlingen.

Hemtjänst – upphandling och avtalsförvaltning

Vid årets slut fanns 71 privata utförare av hemtjänst. Under året har sex nya utförare tillkommit och tre avtal sagts upp av staden. Vidare har en handfull överlåtelser ägt rum under året som i sin tur i vissa fall resulterat i fusion eller att utföraren sagt upp avtalet med staden.

3.2.4. Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande

Äldreomsorgens värdegrund ska prägla verksamhetens arbete så att det blir en naturlig del av det vardagliga arbetet och skapar förutsättningar för en jämställd och inkluderande äldreomsorg. Äldreförvaltningen fortsätter arbetet med värdegrunden och de värdighetsgarantier som kommunfullmäktige beslutat för äldreomsorgen. Värdegrundsledarutbildningen har hållits vid två tillfällen under året. Värdegrundsledarna får fördjupad kunskap om etik, bemötande och människosyn och lär sig hur de kan leda värdegrundsarbete i verksamheten.

Tryggheten är en viktig jämställdhetsfråga och äldreförvaltningen har under året verkat för att våld och brott mot äldre ska upphöra och äldre känna sig trygga.

3.2.5. Äldrenämnden är en bra arbetsgivare

Utifrån den utvärdering av förvaltningens organisation som genomfördes under 2021 har ett arbete pågått med att förtydliga hur uppdrag ska planeras, genomföras och följas upp och säkerställa samsyn i hela förvaltningen. Förvaltningen har utvecklat den interna kommunikationen, chefers stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet kring verksamhetsplanering och uppföljning. Utvärderingen har också lett till att förvaltningen planerar att under 2023 inrätta en ny avdelning för digitalisering och IT. Avdelningen ska leda och samordna stadsövergripande initiativ inom digitalisering och innovation samt utgöra ett internt stöd för äldreförvaltningens verksamheter.

Resultaten från medarbetarenkäten för 2022 visar att AMI har ökat från 72 till 74. Förvaltningens analys av medarbetarenkäten visar att chefer och medarbetare har behövt arbeta vidare med till exempel vårt gemensamma uppdrag, styra mot gemensamma mål, hälsa och arbetsmiljö samt lika rättigheter och möjligheter. Detta för att tillsammans utveckla verksamheten med stockholmarna i fokus. Förvaltningens chefer har arbetat vidare med resultaten i sina arbetsgrupper. Konsultinsatser har genomförts i några arbetsgrupper.

Index Bra arbetsgivare har ökat från 72 till 81.

En arbetsplats där vi möts

Processen med äldreförvaltningens flytt till Älvsjö har fortsatt under året. Inflyttning sker i början av februari 2023. Utifrån visionen "En arbetsplats där vi möts" har en modell tagits fram för att alla i förvaltningen ska ha möjlighet att vara delaktiga i processen utifrån givna ramar. Under året har tre workshoppar genomförts, möjligheter och farhågor, en bra dag på jobbet och våra goda vanor. De samlade resultaten från workshopparna har återkopplats på förvaltningsmöten. Sammanfattningsvis har de olika avdelningarna/enheterna lyckats fånga en

stor bredd av perspektiv och behov. Workshop nummer tre, våra goda vanor resulterade till att en arbetsgrupp tog fram spelregler för förvaltningens nya arbetsplats. En fjärde workshop planeras under 2023. Till stor del har medarbetarnas och chefernas önskemål fångats upp i projektet som arbetar med det nya kontoret.

Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Äldreförvaltningen har under året fortsatt med arbetet kring informationssäkerhet. För att understödja detta har två nämndaktiviteter skapats vars uppföljning redovisas under respektive aktivitet.

Inom projekt modernisering av sociala system har SLK-it genomfört workshoppar för informationsklassning av objekt sociala system, där förvaltningen deltagit utifrån verksamhetskunskap i de olika systemdelarna. Med detta som utgångspunkt har förvaltningens behov av informationssäkerhetskunskap kunnat identifieras.

Förvaltningen har informationsklassat verksamhetssystem inom nyckelfri hemtjänst, larmmottagning och jourenhet samt påbörjat arbetet med att upprätta en handlingsplan för informationsklassning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	74	78	72	72	80	83	2022
Analys Resultatet för AMI (Aktivt medskapandeindex) för 2022 ligger på 74 vilket är en ökning jämfört med resultatet för 2021 (72). Samtliga tre delområden, ledarskap 75 (72), motivation 74 (72) och styrning 71 (70) har ökat något jämfört med 2021. Män visar ett högre AMI jämfört med kvinnor. Utifrån den utvärdering av förvaltningens organisation som genomfördes under 2021 pågår ett arbete med att förtydliga hur uppdrag ska planeras, genomföras och följas upp för att säkerställa samsyn i hela förvaltningen. I arbetet ingår att säkerställa en välfungerande internkommunikation, att chefer har stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet, verksamhetsplanering och verksamhetsutveckling samt att förvaltningen har en ändamålsenlig struktur, arbetssätt och nödvändig kompetens i digitaliseringsarbetet.							
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %	100 %	93 %	2022
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %			100 %	100 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2022
  Index Bra arbetsgivare	81			72	80	84	2022
Analys Som tidigare rapporterats i tertialrapport 2 har index Bra arbetsgivare ökat från 72 till 81 vilket är en ökning med 9 indexpunkter jämfört mot föregående år. Bra arbetsgivare består av tre delindex med tre till fyra frågor vardera. Värdet på delindex Jämställdhet är 91 indexpunkter vilket är en ökning med 21 indexpunkter jämfört med föregående år. Delindex Attraktiv arbetsgivare är 89 indexpunkter vilket är en ökning med 3 indexpunkter jämfört med föregående år. Delindex Rekommendera arbetsplats är 63 delindexpunkter vilket är en ökning med 2 indexpunkter jämfört med föregående år.							
  Sjukfrånvaro 	4,4 %	3,3 %	4,8 %	4,2 %	5,2 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Under året har långtidssjukfrånvaron ökat från 4,2 procent till 4,4 procent. Vid en jämförelse har kvinnor en något högre sjukfrånvaro än män, vilket speglar situationen i Stockholms stad i övrigt och i samhället i stort. Männen sjukfrånvaro har minskat under året från 4,7 procent (VB 2021) till 3,3 procent (VB 2022). Kvinnornas sjukfrånvaro har ökat från 4,1 procent (VB 2021) till 4,4 procent (VB 2022).							
  Sjukfrånvaro dag 1-14	1,9 %	2 %	1,9 %	1,6 %	1,9 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
Analys							
Korttidsfrånvaron har ökat något jämfört med föregående år, från 1,6 procent till 1,9 procent. Vid en jämförelse har män en något högre korttidsfrånvaro än kvinnor. Vid en jämförelse med föregående år har männens sjukfrånvaro minskat från 2,03 procent till 2 procent. Däremot har kvinnornas sjukfrånvaro ökat från 1,34 procent till 1,9 procent. Förvaltningens chefer håller en aktiv kontakt vid sjukfrånvaro och följer stadens rehabiliteringsprocess.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen etablera den verksamhetsnära förvaltningen av stadens sociala system	2022-01-01	2022-12-31	
Analys			
Förslag på organisation har tagits fram och beslutas om tillsammans med objektplan för Sociala system, övriga beslut hanteras på respektive förvaltning. Start av den verksamhetsnära förvaltningsorganisationen sker 2023.			

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att stärka medarbetarnas kompetens inom äldreomsorgen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Erbjuda övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för äldreomsorgens medarbetare.

Förväntat resultat

- Ökad kompetens hos äldreomsorgens medarbetare.
- Fler tillsvidareanställda medarbetare har goda språkkunskaper och grundutbildning.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet och aktiviteten har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom	2019-01-01	2022-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>äldreomsorgen med särskilt fokus på språkkompetens hos medarbetarna.</p> <p>Analys Under året har förvaltningen samarbetat med arbetsmarknadsförvaltningen kring språkstödande arbetssätt i hemtjänst och på vård- och omsorgsboende. Enheterna har haft möjlighet att få en lärare till enheten för verksamhetsförlagd utbildning i svenska en halv dag i veckan. Undervisningen har varit inriktad på att förbättra kommunikation och dokumentation i arbetet. Det har varit 31 grupper igång med sammanlagt 381 deltagare.</p>			

Nämndmål: Äldrenämnden främjar innovation och digital utveckling

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen fortsätter samarbetet med forsknings- och utvecklingsprojekt tillsammans med högskolor, näringsliv och andra intressenter i syfte att de äldre ska kunna leva ett aktivt och självständigt liv. Införandet av Smarta lås samt möjliggörande av digitala inköp och digital tillsyn är prioriterade områden och arbetet med detta fortsätter under 2022. Utveckling av teknik och innovationer inom äldreomsorgen förväntas ge positiva effekter för medborgare, medarbetare och verksamheter.

Förväntat resultat

- Ökad kvalitet i äldreomsorgen genom ökad digital kunskap och fler innovationer.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet och aktiviteterna har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: Äldrenämnden genomför upphandlingar av hög kvalitet i enlighet med Stockholms stads upphandlings- och konkurrenspolicy

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen säkerställer att det finns tillräcklig kompetens för att kunna kravställa och genomföra upphandlingar samt följa upp ingångna avtal.

Förväntat resultat

- Upphandlingar av hög kvalitet genomförs.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet och aktiviteterna har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under

kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande

● Uppfylls helt

Beskrivning

Alla ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetet för jämställdhet mellan kvinnor och män ska vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter.

Förväntat resultat

- Ingen ska diskrimineras utifrån någon av diskrimineringsgrunderna.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet och aktiviteterna har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: Äldrenämnden är en bra arbetsgivare

● Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen ska vara ett föredöme som offentlig arbetsgivare. Chefsuppdraget förutsätter handlingskraft och ett närvarande ledarskap som präglas av kommunikation, tillit och mod att hantera osäkerhet och utmanande situationer samt att aktivt leda förändringsarbete i ett öppet och tillåtande arbetsklimat.

Förvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats. Chefer och medarbetare ska, i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund samt stadens personalpolicy, arbeta aktivt för att främja en god arbetsmiljö. Ledarskapet ska uppmuntra nya idéer och lösningar för verksamheten. Medarbetare ska ges möjlighet att ta ett aktivt ansvar för att utveckla verksamheten och möjligheten till inflytande.

Genom kompetensförsörjningsplanen finns en långsiktig planering för att kunna behålla, utveckla och rekrytera rätt kompetens.

Förväntat resultat

- Ökat medarbetarindex (AMI).
- Låg sjukfrånvaro.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet och aktiviteterna har uppnåtts. Arbetet med målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Alla i förvaltningen har under året genomgått stadens obligatoriska e-utbildning om informationssäkerhet och dataskydd	2021-01-01	2022-12-31	Avvikelse
	Analys Vid mätningen i december hade 82 procent (69 procent VB 2021) av medarbetarna genomfört e-utbildningen om informationssäkerhet och 83 procent (72 procent VB 2021) om dataskydd. Därutöver har timanställda genomgått utbildningarna men dessa ingår inte i statistiken. Utbildningen ingår från och med 2023 som en naturlig del i introduktionen av nyanställda.			
✓	Använda resultaten från utvärderingen av äldreförvaltningens organisation (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys Utifrån den utvärdering av förvaltningens organisation som genomfördes under 2021 har ett arbete pågått med att förtydliga hur uppdrag ska planeras, genomföras och följas upp och säkerställa samsyn i hela förvaltningen. Förvaltningen har utvecklat den interna kommunikationen, chefers stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet kring verksamhetsplanering och uppföljning. Utvärderingen har också lett till att förvaltningen planerar att under 2023 inrätta en ny avdelning för digitalisering och IT. Avdelningen ska leda och samordna stadsövergripande initiativ inom digitalisering och innovation samt utgöra ett internt stöd för äldreförvaltningens verksamheter.			
✓	Arbeta strukturerat med avgångsorsaker utifrån avgångssamtal (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys En rutin har tagits fram och används som stöd vid avgångssamtal.			
✓	Fortsätta utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys Ett arbete har pågått under året att ta fram rutiner som stödjer det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetet kommer fortsätta under 2023.			
✓	Förvaltningens medarbetare har genomgått en aktuell webbaserad demensutbildning	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys Förvaltningens medarbetare har genomgått Svenskt Demenscentrums webbutbildning i Demens ABC.			
✓	Ge förebyggande och stödjande insatser när medarbetare utsätts för våld och hot vid myndighetsutövning	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys En förvaltningsövergripande rutin har tagits fram och som ska användas i situationer där hot och våld kan uppstå.			
✓	Göra rutinen för anmälan och utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier väl kända hos chefer och medarbetare.	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys Befintlig rutin har uppdaterats. HR-konsult kommer under 2023 medverka på verksamheternas APT för att göra rutinen för anmälan och utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier väl kända hos chefer och medarbetare.			
✓	Stärka kunskaper i förändringsledning (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Samtliga chefer har fått en föreläsning i förändringsledning.			
✓ Utveckla den arbetsplatsnära introduktionen av nyanställda (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Rutin och information har tagits fram som ska stödja arbetet med den arbetsplatsnära introduktionen.			
✓ Utveckla kompetensen i att använda stadens mallar (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Medarbetare har vid behov fått individuellt stöd i att använda stadens mallar.			
✓ Utveckla och stärka ledarskapet genom dialog kring stadens chefsprofil (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Samtliga chefer har fått en fördjupning i stadens chefsprofil.			
✓ Öka förmågan att hantera kriser vid oönskade händelser (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Rutiner som stödjer förmågan att hantera kriser och oönskade händelser har tagits fram. I början av året har förvaltningsledningen genomfört en skrivbordsövning. Alla medarbetare på äldreförvaltningen har genomgått en grundläggande utbildning för att kunna arbeta med kris och beredskap. Ett femtontal medarbetare har fått utbildning i stabsarbete. Under ledning av stadsledningskontoret deltog äldreförvaltningen tillsammans med ett antal utpekade förvaltningar och bolag i planering och genomförande av en gemensam krisövning i början av sommaren.			
✓ Översyn av nämndens informationsklassningar enligt kraven i riktlinjen enligt informationssäkerhet	2021-01-01	2022-12-31	
Analys Informationsklassningar har genomförts av verksamhetssystemen UMO (larmmottagningssystem), Tyra (information och ärendehanteringssystem under jourtid), Summera och Pro (system inom nyckelfri hemtjänst). Förvaltningen kommer fortsätta under 2023 att klassa informationsmängden som hanteras av organisationen.			
✓ Översyn av nämndens registerförteckningar enligt krav i dataskyddsförordningen	2021-01-01	2022-12-31	
Analys Arbetet med att ta fram en handledning för hantering av personuppgifter enligt dataskyddsförordningen kommer fortsätta under 2023.			

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Äldrenämndens budget för år 2022 uppgår till 341,1 mnkr i kostnader och 80,2 mnkr i intäkter vilket motsvarar en nettobudget om 260,9 mnkr. Resultatet visar ett överskott om 7,7 mnkr.

Ekonomisk redovisning per avdelning i jämförelse med budget

I nedanstående tabell visas fördelningen av överskott respektive underskott brutto och per avdelning. De kommenterande texterna nedan görs utifrån nettosiffror.

Belopp i mnkr	Justerad budget 2022	Bokfört	Avvikelse 2022	Avvikelse 2021
Nämnd och råd	1,3	1,2	0,1	0,2
Förvaltningsövergripande kostnader	18,7	18,4	0,3	-0,3
Administrativa avdelningen	83,8	83,1	0,7	0,5
Avdelningen för stadsövergripande äldrefrågor	125,7	113,6	12,1	16,8
Stockholms Trygghetsjour	106,9	111,2	-4,3	-0,6
Avskrivningar	4,6	4,5	0,1	1,0
Internränta	0,1	0,1	0,0	0,0
Summa kostnader	341,1	332,1	9,0	17,6
Nämnd och råd	0,0	0,0	0,0	0,0
Förvaltningsövergripande kostnader	0,2	0,2	0,0	0,0
Administrativa avdelningen	58,7	58,9	0,2	0,0
Avdelningen för stadsövergripande äldrefrågor	12,8	11,0	-1,8	-1,3
Stockholms Trygghetsjour	8,5	8,8	0,3	-1,2
Summa intäkter	80,2	78,9	-1,3	-2,5
Netto/avvikelse	260,9	253,2	7,7	15,1

Förvaltningsövergripande kostnader visar ett överskott om 0,2 mnkr vilket beror på lägre kostnader för den kommande flytten till nya lokaler i Älvsjö. Även enheten för kommunikation, omvärld och beredskap visar ett överskott om 0,1 mnkr vilket beror på lägre personalkostnader än vad som budgeterats. Den administrativa avdelningen prognostiserar ett överskott om 0,7 mnkr. Detta beror på att ett antal tjänster varit vakanta under delar av året i avvaktan på nyrekrytering men även en viss sjukskrivning har bidragit till överskottet.

Förvaltningens överskott är dock i första hand hänförligt till avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor som visar ett överskott om 10,3 mnkr. De mest betydande differenserna i jämförelse med vad som budgeterats redovisas nedan:

- I budget 2022 tilldelades Äldrenämnden 2,0 mnkr för inrättandet av träffpunkter med socialpsykiatrisk inriktning. Två samarbetsprojekt med utförare har initierats och kostnaden för dessa uppgår till 0,3 mnkr vilket innebär ett överskott om 1,7 mnkr i jämförelse med budget.
- Förvaltningen har budgeterat 3,0 mnkr för det så kallade digitaliseringspaketet. Vissa av de projekt som planerats har kunnat utföras på andra sätt och till en lägre kostnad men det finns även projekt som inte varit möjliga att genomföra under året. Med anledning av detta visar digitaliseringspaketet ett överskott om 2,2 mnkr.
- I budget för 2021 liksom 2022 tilldelades äldrenämnden 3,0 mnkr för demenskompetens. Under 2022 har dessa medel använts till att anordna föreläsningar inom vardagsrehabilitering och utbildningar inom lågaffektivt bemötande och stjärnmärkt demens. Inom anslaget har även inrymts certifiering till Silviasystrar. Anledningen till överskott om 1,3 mnkr ändå visas är att personal inom äldreomsorg utbildats inom ramen för äldreomsorgslyftet. Verksamheterna har därför inte kunnat avvara personal för utbildningar inom demenskompetens i den omfattning som erbjudits.
- Äldreförvaltningen budgeterade 0,5 mnkr till administration kring kvalitetspremien inom hemtjänsten. Detta arbete har utförts av befintligt personal vilket innebär att budgeterade medel inte använts.
- I justeringsärendet tilldelades äldreförvaltningen 1,0 mnkr för ett pilotprojekt avseende daglig verksamhet inom äldreomsorgen. Detta arbete har nu avslutats till en kostnad om 0,5 mnkr vilket innebär ett överskott om 0,5 mnkr.
- Genom att ett antal nyrekryteringar har senarelagts visar avdelningens prognos för personalkostnader ett överskott om 1,5 mnkr.
- För bidrag till frivilligorganisationer har 12,0 mnkr budgeterats. Ett antal organisationer har inte kunnat genomföra sin verksamhet som planerat under årets första månader på grund av pandemin. Med anledning av detta har de lämnat tillbaka en del av de bidrag de beviljats vilket innebär ett överskott om 0,9 mnkr.
- De språkstödande insatserna i form av att SFI-lärare kommer ut till äldre och genomför en verksamhetsförlagd undervisning visar ett överskott om 0,4 mnkr av de 4,0 mnkr som budgeterats.
- Det finns även ett antal mindre differenser om totalt 1,3 mnkr som bidrar till avdelningens överskott.

Avdelningen Stockholms trygghetsjour visar ett underskott om 3,9 mnkr. Den största orsaken till underskottet är att det under våren uppkom ett akut behov av att byta ut cirka 1 500 analoga larm till digitala till en kostnad av 2,0 mnkr. Inköpen av larmen redovisas som en investeringskostnad vilket bara har en marginell effekt på driftskostnaderna. Det har även krävts utökade personalresurser om 2,7 mnkr för att kunna göra detta utbyte av larm liksom ökade kostnader för tillbehör och kringkostnader. Denna ökning belastar däremot driftsbudget och innebär ett underskott för förvaltningen.

Under perioden 2020-2023 kommer nyckelfri hemtjänst att införas i staden. För 2022 har äldreförvaltningen budgeterat 30,0 mnkr för detta och 28,6 mnkr förbrukats vilket innebär ett överskott om 1,4 mnkr för avdelningen Stockholms trygghetsjour. Det finns även underskott

inom avdelningen avseende personalkostnader inom enheten Larmmottagningen.

Ekonomisk redovisning per kostnadsslag år 2021 och 2022

Nedanstående tabell visar förändringen av kostnader mellan 2021 och 2022 fördelat på kostnadsslag.

Mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Differens
Personalkostnader	113,8	100,8	13,0
Bidrag	133,5	57,8	75,7
Lokalkostnader	6,1	6,0	0,1
Köp av verksamhet	3,4	6,2	-2,8
Övrigt	60,9	37,0	23,9
Konsultkostnader	14,4	11,0	3,4
Summa kostnader	332,1	218,8	113,3
Intäkter	-78,9	-22,4	-56,5
Netto	253,2	196,4	56,8

De totala nettokostnaderna 2022 uppgår till 253,2 mnkr vilket är en ökning med 56,8 mnkr i förhållande till 2021. Den största ökningen avser bidrag som ökat med 75,4 mnkr. Detta beror på statsbidrag för en ökning av andelen sjuksköterskor om 58,1 mnkr belastar förvaltningen. Detta bidrag fanns inte 2021. Motsvarande kostnad finns på intäktssidan vilket förklarar ökningen av intäkter mellan åren.

Ökningen av övriga kostnader om 23,8 mnkr beror på ökade köp av lås inom projektet Nyckelfri hemtjänst.

Jämförelse mellan 2022 års tertialrapporter och bokslut

I tertialrapport 1 prognostiserade förvaltningen ett nollresultat vilket i tertialrapport 2 hade ändrats till ett överskott om 6,5 mnkr. Överskottet som prognostiserades i tertialrapport 2 var helt hänförligt till avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Överskottet täckte även Stockholms trygghetsjourns underskott för att byta ut cirka 1 500 analoga larm. De mest betydande överskotten i tertialrapport 2 var digitaliseringspaketet om 1,6 mnkr, träffpunkter med socialpsykiatrisk inriktning om 1,7 mnkr samt utbildningsmedel inom demenskompetens om 1,9 mnkr. Utöver dessa överskott prognostiserades i tertialrapport 2 även ett överskott avseende ett antal senarelagda nyrekryteringar motsvarande 1,8 mnkr.

De mest betydande orsakerna till ökningen av överskottet mellan tertialrapport 2 och bokslutet om 1,2 mnkr är dels återbetalningar av bidrag till frivilligorganisationer och dels ett antal försenade rekryteringar.

Jämförelse mellan 2021 års månadsrapport i november och bokslut

I årets sista prognos, som baserade sig på novemberens bokförda värden, uppvisade äldreförvaltningen ett överskott om 7,0 mnkr. I bokslutet redovisas ett överskott om 7,7 mnkr. Denna ökning av överskottet med ytterligare 0,7 mnkr beror dels på lägre kostnader för utbildning, dels på lägre kostnader för införandet av nyckelfri hemtjänst.

Investeringar

Typ av kostnad i mnkr	Investeringsram	Utfall bokslut	Avvikelse
Maskiner och inventarier	2,0	1,2	0,8
Digitala larm	10,7	10,1	0,6
Summa utgifter	12,7	11,3	1,4

Äldreförvaltningens budget för investeringar är 12,7 mnkr. Inköpen av digitala trygghetslarm har successivt ökat under året och uppgår 2022 till 10,1 mnkr. Anledningen till ökningen är att stadens trygghetslarm ska bytas ut för att vara kompatibla med 4G-mobilnät. Som rapporterats i årets tertialrapporter kommer Telia att ersätta 2G-mobilnätet med 4G-mobilnät i slutet av år 2025. Med anledning av förvaltningens kommande flytt till nya lokaler i Älvsjö har förvaltningen gjort kompletterande inköp av kontorsmöbler och övrig utrustning.

Analys av balansräkning

Balansräkning		
<i>Tillgångar, mnkr</i>	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
Anläggningstillgångar	16,2	9,4
Kundfordringar	0,1	0,0
Diverse kortfristiga fordringar	7,8	4,6
Förutbetalda kostnader	28,8	4,4
Upplupna intäkter	0,6	0,3
Övriga interimsfordringar	1,0	0,1
Summa tillgångar	54,5	18,8
<i>Skulder och eget kapital, mnkr</i>		
Kortfristig del av leasingskuld	0,0	0,0
Leverantörsskulder	37,0	36,9
Upplupna löner och sociala avgifter	1,7	0,8
Upplupna kostnader (övr interimsskulder)	6,0	5,7
Övriga kortfristiga skulder	59,4	211,7
Förutbetalda intäkter	0,0	0,0
Moms och punktskatter	0,0	0,0
Summa skulder	104,1	255,1
Eget kapital	-49,6	-236,3
Summa skulder och eget kapital	54,5	18,8

Balansräkningen beskriver förvaltningens tillgångar samt skulder och eget kapital fram till 2022-12-31.

Tillgångar

Anläggningstillgångarna uppgår till 16,2 mnkr och består av digitala trygghetslarm samt kontorsutrustning.

Balansräkningen visar på omsättningstillgångar om totalt 38,3 mnkr och innefattar följande:

- Kundfordringar om 0,1 mnkr, i huvudsak bestående av interna kundfordringar.
- Kortfristiga fordringar om 7,8 mnkr där 7,1 mnkr utgör återlämnade men ej inbetalda statsbidrag samt 0,6 mnkr som består av redovisad men ej fakturerad kostnad för utlånad personal samt löneskulder om 0,02 mnkr.
- Förutbetalda kostnader om 28,8 mnkr varav 19,7 mnkr avser statsbidrag för utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden avseende år 2023, 3,0 mnkr avser bidrag till frivilligorganisationer för kvartal 1 2023 samt 6,5 mnkr som avser

- periodisering av leverantörsfakturor.
- Upplupna intäkter om 0,6 mnkr avser redovisade men ej utbetalda ersättningar för kompetensutvecklingsatsningen.
 - Övriga interimfordringar om 1,0 mnkr består dels av ej utnyttjade statsbidrag samt en fordran avseende larmmottagning i servicehus.

Skulder och eget kapital

Balansräkningen visar på kortfristiga skulder om totalt -104,1 mnkr och innefattar följande:

- Leverantörsskulder om -37,0 mnkr som innefattar dels interna leverantörsskulder för statsbidrag och anslagsbudget om -21,0 mnkr och dels externa leverantörsskulder om -16,1 mnkr som består av statsbidrag, månadsfakturor inom uppdraget Ungdomsbesök samt löpande omkostnader för IT, service och underhåll.
- Upplupna löner och sociala avgifter uppgår till -1,7 mnkr.
- Övriga interimsskulder om -6,0 mnkr vilka i huvudsak omfattar ej fakturerade kostnader för abonnemang för telefoni och larm, samt beviljade, men ej rekviderade medel, främst gällande statsbidrag.
- Övriga kortfristiga skulder om -59,4 mnkr. Skulden avser ej rekviderade eller ej upparbetade statsbidrag för 2022 och innefattar i huvudsak följande:
 - -38,2 mnkr för Äldreomsorgslyftet
 - -9,7 mnkr för Hållbart arbetsliv
 - -8,7 mnkr kr för God och nära vård
 - -1,5 mnkr för Teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus
 - -1,0 mnkr för psykisk hälsa
 - -0,2 mnkr för övriga skulder

Eget kapital uppgår till 54,5 mnkr och förändringen sedan årsbokslutet 2021 är 35,7 mnkr.

Jämförelse med föregående år

Anläggningstillgångarna har ökat med 6,8 mnkr. Ökningen beror på det pågående utbytet av digitala trygghetslarm som är anpassade till 4G-mobilnät samt inköp av kontorsutrustning och möbler till förvaltningens nya lokaler i Älvsjö.

Omsättningstillgångarna har totalt sett ökat 28,9 med mnkr.

Kundfordringarna är i stort sett oförändrade jämfört med föregående år.

Kortfristiga fordringar har ökat med 3,2 mnkr vilket främst beror på ej rekviderade medel för statsbidraget Hållbart arbetsliv. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 24,4 mnkr år vilket i huvudsak beror på periodiserade statsbidrag om 19,7 mnkr för den utökade bemanningen av sjuksköterskor för 2023.

Leverantörsskulden är i stort sett oförändrade jämfört med föregående år.

Upplupna löner och sociala avgifter har ökat med 0,2 mnkr vilket beror på förändringar i antal anställda.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 0,4 mnkr vilket i huvudsak

avser en lägre upplupen kostnad för larm- och telefoniabonnemang.

Övriga kortfristiga skulderna har totalt sett minskat med 152,3 mnkr sedan årsbokslut 2021. Den huvudsakliga anledningen är Äldreomsorgslyftet ökade förbrukning 2022 i jämförelse med föregående år.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Äldrenämnden är tillsammans med utbildningsnämnden målsansvarig för ett av de globala målen i Agenda 2030, Ingen hunger (mål 2). Äldreomsorgens arbete för att uppfylla målet handlar främst om att förebygga undernäring, ohälsosamma matvanor och otillräcklig fysisk aktivitet som kan leda till ohälsa och för tidig död. Samtliga insatser som förvaltningen genomför kring mat och måltider har bäring på målet. Det är aktiviteter som till exempel Matlyftet, utbildning om mat och måltider, måltidsobservationer, matsvinnsmätning och utveckling av appen och e-tjänsten Hållbar hälsa.

Äldrevänlig stad

Sedan maj 2021 har Stockholms stad en Handlingsplan för äldrevänlig stad som följer Världshälsoorganisationens (WHO) modell. Målet är en långsiktig och hållbar ansats för en tillgänglig och inkluderande stad som främjar ett aktivt och självständigt liv för alla äldre med varierande behov och förutsättningar. Bland annat ska stadens fysiska och sociala miljö samt tjänster och information vara tillgängliga för stadens alla äldre. Det innebär att lokaler, digitala plattformar och service från början ska utformas rätt för att vara tillgängliga för alla utan att efteråt behöva anpassas för särskilda gruppers behov. En viktig utgångspunkt är att stadens äldre erbjuds möjlighet att ha inflytande över frågor som berör dem.

I handlingsplanen identifieras fem övergripande utvecklingsområden: Delaktighet och inflytande, samverkan och partnerskap, social inkludering, bostäder och stadsmiljö samt kommunikation och information. Äldrenämnden tilldelas ansvar bland annat för att förebygga ensamhet och social isolering, att särskilt stödja sårbara grupper och att utveckla metoder för att öka de äldres digitala kompetens och möjlighet till delaktighet. Den styrgrupp som Stockholms stad har bildat av stadens förvaltnings- och bolagschefer har därutöver identifierat sex pilotområden för att ytterligare effektivisera stadens arbete. Pilotområdena handlar om bostäder, stadsmiljö och naturområden, välfärdsteknik, data och kommunikation samt en ökad fysisk, psykisk och social hälsa. Många av utvecklingsområdena ingår i äldrenämndens ordinarie ansvarsområden, exempelvis att utveckla moderna och tillgängliga boendeanternativ, hitta metoder för att främja de äldres hälsa och en hälsosam livsstil, säkerställa tillgång till likvärdig information, service och omsorg, värna särskilt sårbara grupper samt främja och utveckla meningsfulla sociala aktiviteter i gemenskap med andra.

Äldrenämnden samordnar, utreder och analyserar effekten av genomförda eller tilltänkta åtgärder i syfte att utveckla äldreomsorgen och det förebyggande arbetet. Under året har äldrenämnden haft flera uppdrag inom handlingsplanens utvecklingsområden. Många av dem har genomförts i samverkan med andra nämnder och bolag i staden, Kommunstyrelsens

pensionärsråd och externa partners såsom Region Stockholm, näringslivet och akademien.

Äldreförvaltningen deltar även i den arbetsgrupp som leds av exploateringskontoret och arbetar med två av äldrevänlig stads pilotområden: äldrevänliga bostäder till rimlig hyra och seniorboende/kollektivboende i en eller flera stadsdelar i samverkan med akademi och näringsliv.

Jämställdhet

Resultatet från uppföljningar, som brukarundersökningar och kvalitetsuppföljning på individnivå, analyseras och presenteras utifrån ett jämställdhetsperspektiv för att synliggöra eventuella skillnader mellan könen.

Jämställd omsorg har lyfts fram genom undervisning på grundutbildningar, introduktionsutbildningar samt seminarium för större målgrupper av medarbetare. I introduktionen för nyanställda biståndshandläggare och introduktionen för vikarierande biståndshandläggare ingår information om värdegrunden samt om jämställdhet och jämlikhet.

Äldreomsorgens värdegrund ska prägla verksamhetens arbete så att det blir en naturlig del av det vardagliga arbetet och skapar förutsättningar för en jämställd och inkluderande äldreomsorg. Äldreförvaltningen fortsätter arbetet med värdegrunden och de värdighetsgarantier som kommunfullmäktige beslutat för äldreomsorgen genom att bland annat utbilda värdegrundsledare hos utförare i privat och egen regi samt hos stadsdelsförvaltningarnas beställarenheter.

Nationella minoriteters rättigheter

Sveriges fem nationella minoriteter är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. De har särskilda rättigheter, bland annat att få äldreomsorg helt eller till väsentlig del på sitt minoritetsspråk. Eftersom Stockholm ingår i förvaltningsområden för finska, meänkieli och samiska är rätten till äldreomsorg på dessa minoritetsspråk ovillkorlig för den som vill det. Rätt till äldreomsorg på jiddisch och romani chip förutsätter att det finns personal som talar dessa språk.

Under året har information om minoriteternas rättigheter spridits genom annonser i lokaltidningen och en särskild temadag för seniorer. Parallellt har samråd med samtliga minoriteter pågått och alla grupper har informerats om hur de kan söka stöd för egen väntjänst vid behov. Ekonomiskt bidrag har beviljats till föreningar som anordnar kulturella och språkfrämjande aktiviteter för äldre. Arbetet med att stötta stadsdelsförvaltningarna i sitt minoritetsarbete har fortsatt: Möten för erfarenhetsutbyte om framgångsfaktorer och utmaningar har anordnats, likaså ett webinarium för biståndshandläggare om nationella minoriteter och romsk inkludering. Beställarenheterna har uppmuntrats att ta del av webbutbildningarna på stadens plattformar.

Bedömning av nämndens interna kontroll

Analys

Äldrenämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2022 varit tillräcklig.

Nämndens internkontrollarbete består av tre delar. Nämnden ska ha ett aktuellt system för internkontroll, årligen genomföra en väsentlighets- och riskanalys (VoR) samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan. Systemet för internkontroll ska ses över årligen och vid behov revideras.

Nämnden har i Väsentlighets- och riskanalysen identifierat de viktigaste processerna/arbetsätten för att uppnå kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Nämnden har i arbetet beaktat lagstiftning och verksamhetens uppdrag. Utifrån arbetsätten har oönskade händelser identifierats och värderats (1-5) utifrån vilka konsekvenserna blir om händelsen skulle inträffa samt hur sannolikt det är att händelserna skulle inträffa. Utifrån riskvärdet har det beslutats om den oönskade händelsen/risken ska hanteras i internkontrollplanen. I internkontrollplanen har nämnden planerat hur de löpande kontrollerna/arbetsätten ska följas upp. Internkontrollplanen har fastställts i samband med verksamhetsplanen och har följts upp i samband med verksamhetsberättelsen.

En arbetsgrupp för intern kontroll med representanter från samtliga avdelningar och team har arbetat med målsättningen att planen för intern kontroll ska vara genomarbetad, förankrad och följas upp på ett strukturerat sätt. Under året har gruppen följt upp samtliga risker och genomfört kontrollmomenten. Förutom denna grupp har de personer som berörs av de olika processerna och arbetsätten bidragit till uppföljningen av interkontrollplanen.

Under 2022 har två avvikelser rapporterats. Larmmottagningen för trygghetslarm har haft vissa driftstörningar som lett till avvikelser. En utredning av dessa avvikelser har lett till att nya och förbättrade rutiner och utbildningar har utarbetats. Den andra avvikelserna gäller telefoniavbrott under jourtid vid avdelningen Stockholms trygghetsjour. Det har varit ett antal planerade telefoniavbrott på grund av underhåll av systemet. Nödstyrningen har i dessa fall aviserats i förväg och har fungerat bra. I november infördes ett nytt, webbaserat, telefoni-system som inte ska innebära lika många avbrott som tidigare. Under 2023 kommer nödstyrningen att ändras så att medarbetarna själva kan styra om samtalen från datorn till mobiltelefoner vilket ytterligare ska trygga telefonin.

Resultaten av övriga kontrollaktiviteter som planerats har i stort kunnat genomföras utan några avvikelser som givit upphov till åtgärder har behövts. Detta redogörs närmare för i bilaga 11 - Uppföljning av intern kontroll.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen har utvecklat arbetet med budgetprocessen under året. Utvärdering har genomförts efter varje budgetuppföljning och rutiner och dokument har justerats utifrån det som behöver förtydligas eller utvecklas.

Förvaltningen har också utvecklat arbetet med uppföljning och kontroll av budgetuppdragen

under året. När verksamhetsplanen skrevs tog förvaltningen fram en mall, så kallad ”Uppdragsplan”, där tidsplan, planering av aktiviteter och löpande arbete dokumenteras. Mallen har justerats under året och en reviderad är framtagen för kommande år. Förvaltningen har även tagit fram rutiner för hur äldreomsorgens färdplan ska förankras och uppdateras varje år.

Under året har förvaltningen skapat ett nytt mötesforum för att regelbundet analysera resultaten från olika uppföljningar på ett systematiskt sätt enligt ett årshjul. I dessa möten formuleras tänkbara orsaker till resultaten samt tillvägagångssätt för att stötta stadsdelsförvaltningar och verksamheter i utvecklingsarbetet. Exempelvis har inspektioner på beställarenheter visat att det finns ett behov av kompetensutveckling inom mat och måltider och förvaltningen har därför tagit fram en webbutbildning i detta.

Utifrån tidigare erfarenheter har förvaltningen fortsatt att utveckla stödet i språksatsningen. Lärarna har gett mer stöd till arbetsplats och chef i språkstödande arbetssätt. Förvaltningen har även utvecklat specialistundersköterskeutbildningen vilket innebär att fler uppgifter i utbildningen knyts till yrkeslivet och deltagarens arbetsplats.

Förvaltningen samordnar den stadsgemensamma verksamhetsuppföljningen. I syfte att öka likvärdighet och bedömningar i verksamhetsuppföljningen samt utveckla metoder genomförs regelbundna workshoppar inom uppföljarnätverket. Resultat från tidigare uppföljningar samt erfarenheter från nätverket bidrar också till att identifiera särskilda fokusområden till kommande års verksamhetsuppföljningar. Årets arbete har visat att teamarbete och närvarande ledarskap är fortsatta utvecklingsområden och dessa kommer därför att vara särskilda fokusområden i nästa års verksamhetsuppföljningar.

Utvärdering av kvalitetsobservationer och inspektioner visar att verksamheterna haft användning av resultatrapporterna i det lokala utvecklingsarbetet. Bland annat genom förtydligande av rutiner, handlingsplaner, införande av reflektionstid och måltidsobservationer. Flera verksamheter uttrycker nytta med uppföljningarna och att såväl verksamhetens styrkor och utvecklingsområden som förslag på konkreta förbättringsåtgärder lyfts i rapporterna.

Under 2022 har det inkommit 54 synpunkter och klagomål till äldreförvaltningens inspektörer. Merparten av dessa berör utförare av äldreomsorg och några beställarenheter. De vanligaste klagomålen gällande utförarverksamheter handlade om bemötande, personalens kompetens, hälso- och sjukvårdsinsatser, bemanning, synpunkts- och klagomålshantering samt mat och måltider. Klagomål på bemötande har ökat under 2022 för både beställarenheter och utförare. Hos utförarna ökade även klagomål på hälso- och sjukvårdsinsatser, bemanning och personalens kompetens jämfört med 2021. Klagomål på mat och måltider samt personlig omvårdnad har däremot minskat.

Klagomålen på beställarenheterna handlade främst om bemötande. Klagomålen hanterades i regel genom kontakter med uppgiftslämnare, aktuell verksamhet, stadsdelsförvaltning samt inspektion. Synpunkter och klagomål har främst inkommit från anhöriga men även från medarbetare och enskilda. Flera hade först varit i kontakt med verksamheten och/eller stadsdelsförvaltningen men inte upplevt att det lett till någon förändring och därför vänt sig

till äldreförvaltningen.

Inom valfrihetssystemen förs löpande dialog med verksamheterna om krav och utvecklingsområden. Förvaltningen har också genomfört dialogforum för att bland annat diskutera olika utmaningar, exempelvis personalförsörjning och språkkunskaper. Nytt för året var att även utförarchefsmöten för egen regi bjöds in till mötena. Syftet är dialog, samsyn och stöttning utifrån olika teman.

Särskilda granskningar har genomförts i cirka tio privata verksamheter efter signaler om brister/oegentligheter. Tre avtal har sagts upp och ett antal åtgärdsplaner har begärts in från utförare som har brister som behöver rättas till.

Utifrån resultatet från en översyn av avdelningen Stockholms trygghetsjours hantering av driftstörningar på larm och larmmottagning har processer, arbetssätt, ansvar och roller tydliggjorts. Bland annat har en kontinuitetsplan tagits fram med felsökningskartor och åtgärder för snabbare återgång till normal drift vid en eventuell driftstörning. Verksamheten har också arbetat med att stärka incidenthanteringen och dess dokumentation för att analysera och förebygga framtida oönskade händelser samt stärkt leverantörsdialogen. Ett forum för incidenthanteringen har inrättats inom larm och larmmottagningen för att säkerställa att inträffade incidenter tas om hand och att den upprättade incidenthanteringsprocessen följs. Inom forumet deltar medarbetare från flera enheter inom avdelningen för Stockholms trygghetsjour.

Förebyggande kontroller har inrättats och genom utbildning och kunskapspåfyllning har medarbetarnas kunskaper stärkts.

Under året har förvaltningen i samarbete med socialförvaltningen och SLK-it tagit fram förslag på hur organisationen kring objekt Sociala system ska fungera med fokus på hur samarbetet med stadsdelsförvaltningarna ska fungera i den nya organisationen. Workshoppar och andra forum har genomförts framför allt tillsammans med samordnarna av sociala system från stadsdelsförvaltningarna.

En kartläggning av välfärdsteknik har genomförts i stadsdelsförvaltningarna och flera studiebesök har genomförts för att bättre förstå utmaningarna kopplat till interna trygghetslarm på särskilt boende. Dialoger har ägt rum både med stadsdelsförvaltningar och med stadsledningskontoret för att hitta hållbara lösningar för utveckling och införande av välfärdsteknik i relation till stadens IT-avtal. Dessa samlade erfarenheter tas med i det fortsatta arbetet med en sammanhållen digitaliseringsplan samt kommande upphandlingar.

Övrigt

Kvalitetspremien

Under året har det genomförts ett försök med kvalitetspremie inom hemtjänsten. Kvalitetspremie har varit en målbaserad ersättning som utgjort ett komplement till den fasta ersättningen inom hemtjänsten. Syftet med kvalitetspremien har varit att höja kvalitetsnivån i hemtjänsten genom att premiera utförare som når högt uppställda mål utöver grundkraven i avtal/uppdagsbeskrivning.

Kvalitetspremien baserades på tre kvalitetsindikatorer – kontinuitet, andel timavlönade och utbildningsnivå - som är satta utifrån kunskap om vad som påverkar kvaliteten inom hemtjänsten. För varje kvalitetsindikator fanns en uppsatt minimi kravnivå.

Av totalt 178 utförarkontor ansökte 59 om kvalitetspremien. Av dessa var 26 privata utförarkontor (från 13 privata utförare) och 33 kommunala utförarkontor (från nio stadsdelsförvaltningar). Det var nio ansökningar som enligt inskickade uppgifter uppfyllde minst två av kvalitetsindikatorerna. Två av dessa återtog sina ansökningar och därmed återstod sju ansökningar. Förvaltningen valde att göra kontroll av lämnade uppgifter för samtliga ansökningar som uppfyllde minst två av kvalitetsindikatorerna. Efter genomförd kontroll var det en utförare som uppfyllde kravet för att få kvalitetspremien utbetald.

Utifrån det utfall som blev av försöket med kvalitetspremien ser förvaltningen ett särskilt behov av att titta närmare på utmaningarna och förutsättningarna för utförarna att kunna uppfylla det nya utbildningskravet som träder i kraft den 1 januari 2024 - minst 80 procent av personalen ska vara utbildade varav minst 20 procent ska vara undersköterskor.